

**Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!**

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians
VOL. 100 - No. 28 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, JULY 23, 1998

ISSN Number 0164-68X

MILAN KRAVANJA 032099
1301 CORTHOUSE RD APT 1710
ARLINGTON VA 22201-2537

American
Home
newspaper
100 Years
of Service

Joe Zelle Was English Editor

Editor,

When Mike Kolar's article appeared in the *American Home* he neglected to mention my contribution to the English Page.

After Ray Grdina left, there was no English page in the *American Home* for some time. A mimeographed *Holy Name News* was started with the founding of the Holy Name Society at St. Vitus church after the new edifice was constructed at E. 61 St. and Glass Ave. The first editor was Lawrence Bandi. Other associate editors included Mike Kolar and Joseph Zelle. Sports editor was Joseph L. Modic. The art editors were Matt Mlinar and Ed Baznik. Marty E. Sveti was business manager (we accepted advertising). Ernie Ogrinc was advertising manager.

When Lawrence left for the seminary in Colorado, I inherited the job of editing.

Then Mike Kolar asked me to see Mr. Jaka Debevec, editor of *Amerika Domovina*. There I was given the chance to have an English weekly column called *Holy Name News*. Gradually the "English Page" grew and I became its editor. We expanded to a full page and to 2 pages eventually. I received \$5.00 a week, a lot of

money in those days. In addition, I was asked to report on some of the events at the Slovenian parishes. The problem was I could not write very good Slovenian. Nothing to it. Mr. Debevec said, write them in English and we'll translate them into Slovenian. So I got carfare and admission ticket for the "affair." The article would appear in Slovenian.

Then in the summer of 1941 I left for New York with Tony Klancar. He signed up at Columbia University to work on his Master's Degree in Slavistics. I joined the engineering staff of CBS in New York and signed up for work on my doctorate in Physics. Before long America became involved in the war. It was 6 years before I returned to Cleveland.

In the meantime Mike Kolar started editing the English page, which became the full page newspaper. Next editor was Mary Debevec. Eventually Jack's son, James expanded the English section which continues to this very day. So you see the present *American Home* is an outgrowth of my early attempts back in 1935.

--Joseph Zelle
Euclid, Ohio

St. Vitus Ticket Winners

The following persons were winners at St. Vitus Church Picnic held Sunday, July 19 at Slovenska Prisava:

1st -- \$1,000
Antonia Bergant, Neff Rd.

2nd -- \$500

John Siewiorek, E. 64 St.

3rd -- \$250

Ivan Matic, Braeburn Park Dr.

4th -- \$250

Danny Rebol, E. 280 St.

The following received

\$100.00 each:

Frank Siewiorek, E. 61 St.

Mary K. Cerne, E. 207 St.

Anne M. Turk, Corning Dr.

Helen Legan, E. 60th St.

Joseph Udoovic, Ball Ave.

Milan Rihtar, Chardon Rd.

Anton Petrich, River Rd.

Fred and Meta Krnec,
White Rd.

Mrs. Ann Cendol, Stephen Ave.

M/M Joseph S. Baskovic,
Derby Run.

Louise Strauss, Reese Rd.

Other special winners at the picnic were:

1. -- Oil painting of "Lake Bled" by Enika Zulic -- recipient: Stan Kuhar

2. -- Round trip airfare for 2 at Hilton Head, South Carolina with 1 week lodging at a condominium near the ocean - donated by Travelmax Inc. & Alfred Zitnik Family -- Recipient: Terry Babuder

3. -- Rustproofing & Auto Glazing donated by Mario's in Geneva, Ohio -- recipient: Mark Celestina

4. -- "Time Out Doll" donated by Lil Krzywicki -- recipient Bryan Novak.

It Is Time We Gather Together to Support Slovenia's NATO entrance

Editor,

Words are inadequate to thank you for publishing Ben Morrison's obituary on my Mother, Josephine Bernot. She was a proud Slovenian who raised her family on the principles of faith, family and service to one's fellow citizens. She not only reached out to her immediate family, but also touched the lives of her extended family. You can imagine how much we will all miss her, but will attempt to honor her memory and the memory of my Dad by living up to the principles they established for us. We only hope we will have the same effect on our own children as our parents had on us.

I also noticed in the June 18th edition that you were concerned about the lack of an official lobbying organization for the Republic of Slovenia in Washington. I share your attitude in regard to that issue. One of the things we as Slovenians have not done as well as some of the other nationalities is gather our troops to support the cause, like some of our other ethnic groups have done. We have so many talented people in all sectors - religious, cultural, industry and public service.

I would be more than happy to be part of a group of individuals to talk about

how we can become more effective in Washington, particularly in those areas that affect our beloved Slovenia and also to address the issue of Slovenia's entrance into NATO. On the other hand, as you know, for years the Slovenians had a man by the name of Frank Lausche in the U.S. Senate. Hopefully, I will also make it to the Senate, where I would like to be a real voice for not only the Slovenians in America, but also for the Slovenians in our motherland.

As you know, I have established an excellent relationship with those in the business sector and the government of Slovenia. My 1993 and 1995 Ohio Business Trade Missions to Slovenia led to many mutually beneficial business agreements which helped the Slovenian economy in the long run. Last year, the most successful partnership between the Slovenian company, Sava, and Goodyear of Akron, made Ohio a leader in the nation in the business partnership with Slovenia.

Ohio's nationally recognized "Family and Children First" initiative has also been established as part of our Head Start program for preschool children in Slovenia. Janet and I have visited the Ljubljana Step-by-Step pre-

school children's classes as part of our training of Head Start international teachers.

Together with our media, I have visited the Kolektor Company in Idria, a joint venture with Cleveland's Kirkwood Industries, to experience some of the best examples of American-European joint ventures.

We are very active in promoting Slovenia's admission into NATO and its integration into the European community. In June 1997, we issued a special resolution supporting NATO membership for Slovenia and we sent a letter to Secretary of State Madeleine Albright. We introduced a statement about NATO membership to the National Governors' Association, voted and approved Feb. 24, 1998, with a cover letter to the Senate leadership urging them "not to close the door to NATO for additional members."

I believe what is needed next is for Slovenia to take the steps outlined by Secretary Albright and follow through on them because in the next several years, when the issue of their entering into NATO comes up, they will have done all of the things that Poland, the Czech Republic and Hungary have done. I will continue to do everything in my power to support the free market oriented economies and the democratic vitality and stability of Slovenia. We need a peaceful and successful role model for the region and the world.

Let me also personally congratulate you and everyone at *Amerika Domovina* on your 100th Anniversary. You and your family have made a difference for Slovenian Americans. We are proud of you. May God give you many more years in serving the community.

Srečno!
--George V. Voinovich
Governor
(State of Ohio)

Multicultural Day at Ohio State Fair

For the seventh consecutive year the 1998 Ohio State Fair will feature multicultural and ethnic performing groups from across the state during the celebration of Multicultural Day on Sunday, August 16 at the Ohio Pavilion, State Fairgrounds, Columbus.

"Janet and I are looking forward to this special day of multicultural programming at the Ohio State Fair," said Governor George Voinovich. "These activities offer a tremendous opportunity for Ohio's many multicultural and ethnic performing groups to share their

talents with all Ohioans and visitors to our state."

"Multicultural Day is an important event for the Ohio State Fair and fits the Governor's lifelong commitment to promote our nationality and ethnic communities and performing artists," said August B. Pust, Special Assistant to the Governor for Multicultural Affairs and International Relations.

For further information regarding the programming and logistics of the Multicultural Day celebration, contact the Ohio State Fair at (614) 644-FAIR.

The Ohio State Fair runs from Aug. 7-23.

American
Home
100
Years

Jim's Journal

By Jim Debevec

A big thank you and congratulations on your culinary expertise goes to the persons who baked the banana cake with white frosting and colorful sprinkles on top, and the delicious blueberry muffins for Sunday's St. Vitus parish festival held at Slovenska Pristava. We won't say who bought two entire cakes and all the blueberry squares we could find and delightfully consumed them both by Tuesday, but they sure were delicious!

There was a very nice crowd at the picnic; the largest of the year at Pristava.

The chicken and ribs dinner were delicious and the line was long. Although only 35 tickets had been sold before at the parish house, in a couple of hours, the entire 400 meals were sold.

We had the pleasure of meeting Rev. Jože Cerne's mother who is visiting from Slovenia. He is in residence at St. Mary's in Collinwood.

*

Last Thursday the Cleveland Bishop Baraga ad hoc committee met in St. Mary's (Collinwood) school auditorium. Various reports were given concerning the up-coming Labor Day ceremonies honoring our Slovenian missionary Frederick Baraga whose life is being studied by the Catholic Church for possible canonization. It was a hot day and being the middle of summer, we were amazed and overwhelmed by the 28 committee members who came.

There will be a Slovenian Mass at 6:30 p.m. on Saturday, Sept. 5 in St. Vitus church honoring Baraga. Archbishop Dr. Franc Rode Metropolitan of Slovenia will be the Main Celebrant and homilist.

People are requested to attend dressed in Slovenian National Costumes. The committee will provide group seating and a place to change into civilian clothes. Meet in the church courtyard 15 minutes before Mass.

An informal social will follow in St. Vitus Auditorium. Linda and Matt Plecnik and their committee will provide the finger-food and refreshments. The KSKJ is underwriting the entire evening social.

On Sunday, Sept. 6th, a 2 p.m. Mass will be held in St. John the Evangelist Cath-

dral in downtown Cleveland. Main celebrant and homilist will be Cleveland Bishop Anthony Pilla. Free parking will be available next door in the cathedral parking building. (Just tell the guard you are going to the 2 p.m. Mass in the Cathedral.) -- Those needing a ride to the Cathedral are asked to contact their friends or leave their name, address and phone number with the St. Vitus parish rectory.

There will be eight bishops concelebrating Mass on Sunday plus various priests from throughout the United States, Canada, Slovenia, and Fr. Roberts (formerly from St. Christine's parish in Euclid) on vacation from Uganda, East Africa.

People are also asked to come dressed in Slovenian National Costume to this Sunday Mass. Seating and a place to change into civilian clothes will be provided. Meet in the courtyard in back of the cathedral 15-minutes before Mass.

A banquet and annual Bishop Baraga Association meeting will follow in the Slovenian National Home on St. Clair Ave. Julia Zalar and her expert staff are in charge of the meal. All tickets for the banquet are sold. Dr. Robert White will be the main speaker.

The first "Baraga Days" was held in Marquette, Michigan in 1948 so this marks the 50th anniversary of the annual gatherings. The committee is busy at work planning decorations with a gold (50th) theme. The last Baraga Weekend held in Cleveland was 19 years ago (1979).

Everyone is cordially invited to come to these Cleveland activities, thereby helping to promote the cause for Bishop Baraga's canonization.

*

We are still conducting a contest to see if anyone can guess which country uses the letters CH as their official designation. All correct answers will be placed in our blue coffee can and one selected as the winner. The picked name will receive a one-year extension of their American Home subscription. So far we have one correct answer. We'll even give you a hint. The letters CH stand for "Confederatio Helvetica." Can you figure out which country it is? Contest ends July 31st. Send to Jim's Journal by letter, fax, or e-mail, but don't tell me in person, because my ginkgo biloba is overextended now.

Our second contest carried over from June is anyone with proof of purchase of a Rigler's Ice Cream

dral in downtown Cleveland. Main celebrant and homilist will be Cleveland Bishop Anthony Pilla. Free parking will be available next door in the cathedral parking building. (Just tell the guard you are going to the 2 p.m. Mass in the Cathedral.) -- Those needing a ride to the Cathedral are asked to contact their friends or leave their name, address and phone number with the St. Vitus parish rectory.

There will be eight bishops concelebrating Mass on Sunday plus various priests from throughout the United States, Canada, Slovenia, and Fr. Roberts (formerly from St. Christine's parish in Euclid) on vacation from Uganda, East Africa.

People are also asked to come dressed in Slovenian National Costume to this Sunday Mass. Seating and a place to change into civilian clothes will be provided. Meet in the courtyard in back of the cathedral 15-minutes before Mass.

A banquet and annual Bishop Baraga Association meeting will follow in the Slovenian National Home on St. Clair Ave. Julia Zalar and her expert staff are in charge of the meal. All tickets for the banquet are sold. Dr. Robert White will be the main speaker.

The first "Baraga Days" was held in Marquette, Michigan in 1948 so this marks the 50th anniversary of the annual gatherings. The committee is busy at work planning decorations with a gold (50th) theme. The last Baraga Weekend held in Cleveland was 19 years ago (1979).

Everyone is cordially invited to come to these Cleveland activities, thereby helping to promote the cause for Bishop Baraga's canonization.

*

We are still conducting a contest to see if anyone can guess which country uses the letters CH as their official designation. All correct answers will be placed in our blue coffee can and one selected as the winner. The picked name will receive a one-year extension of their American Home subscription. So far we have one correct answer. We'll even give you a hint. The letters CH stand for "Confederatio Helvetica." Can you figure out which country it is? Contest ends July 31st. Send to Jim's Journal by letter, fax, or e-mail, but don't tell me in person, because my ginkgo biloba is overextended now.

Our second contest carried over from June is anyone with proof of purchase of a Rigler's Ice Cream

100 WORDS MORE OR LESS

Package is in the mail.....

...AND
THE WINNER IS...

RUTH ABBOTT
("RUTI" JESENKO)
of Parma, Ohio

22 OF YOU SENT IN A CARD AND
ONE OF YOU WAS THE LUCKY
WINNER!
NEXT TIME
IT COULD BE YOU!

MEA CULPA...

A SINCERE "THANK YOU" TO BILL MAJERLE OF SAN JOSE, CALIFORNIA, FOR SO ELOQUENTLY TAKING THIS COLUMN APART. SURE CLEANED MY CLOCK AS WELL AS THE CLOCKS OF FAITHFUL CONTRIBUTORS OF "SLOVENIAN WORDS THAT HAVE BEEN FORGOTTEN...". (YES, WE ALL KNEW THAT THESE WORDS WERE DERIVED FROM THE GERMAN LANGUAGE.) BILL, YOUR MOM WOULD BE PROUD OF YOU! FROM NOW ON I WILL HAVE TO CHOOSE MY WORDS MORE CAREFULLY.

A NOTE TO JIM: YOU CAN SERVE EITHER
A 'KLOBASA' OR 'KLOBASE' TO ME
ANY TIME!

The \$50.00 CARE PACKAGE

CAN ANY READER
DECODE THIS?

- ◆ Elit, sed diem nonummy
- ◆ nibh euismod
- ◆ tincidunt ut
- ◆ lacreet dolore magna
- ◆ aliquam erat volutpat

John Mercina
P.O. Box 99251
Cleveland, Ohio
44199

early Saturday, June 27 to catch a 9 a.m. Gray Line Tour of San Francisco.

One of the stops we made was at Mission San Francisco De Asis (after whom San Francisco was named), but the mission became known as Mission Dolores.

Of the 21 California missions this is the sixth established under the direction of Father Junipero Serra. The California missions were spread from Mexico north at a distance of one's day's walking journey. Mission Dolores, completed in 1791 is the oldest intact mission.

We then rode over the Golden Gate Bridge and stopped on the other side to enjoy the beautiful bridge and the magnificent bay. What a gorgeous city. The temperature is pleasant all year around, with no snow in the winter. Many people want to live here that is why property values are so high. Yards are tiny because space is so valuable.

It was a pleasant afternoon. During the entire 12-day vacation, the temperatures had ranged between the 60s and 70s. Most mornings we had to wear a light jacket. Back home and elsewhere in the U.S. we read it had been in the 90s.

At 6:30 that evening there was a get-acquainted dinner at the ANA Hotel where we

met our fellow tour members whom we would share a bus for the next 11 days.

Sure enough, as usual, this was our 6th Tauck Tour and we were the only ones from Ohio. However, we were pleasantly surprised to discover another Slovenian couple from Naples, Florida were going on the trip. They were Vic Bajc and his wife Ann. Vic had previously lived in the Fairport area of Ohio, and had worked most of his life in Akron.

We became acquainted with Vic and Ann the next day in Sacramento. They were celebrating their 40th anniversary, and the four of us had dinner together at our hotel, the Hyatt Regency.

They are such a pleasant couple, we had most of the dinners together the rest of the trip.

Anyhow, Sunday morning, we boarded our coach (bus) and again crossed the Golden Gate Bridge and headed north into Napa Valley, the heart of the famous wine country and the C.I.A. headquarters.

(To Be Continued)

Comments: Jim's Journal, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. Fax: (216) 361-4088, or e-mail: jim@buckeyeweb.com

If a man does his best, what else is there?

Looking for a Slovenian Heloise

By Rudy Flis

Do you have a favorite shirt or blouse? Ever get ink from a felt tip pen on it? Did you turn into a mad chemist trying to remove the stain? I know the feeling - only in reverse.

My oldest son, Mike, called my wife, Therese, last Sunday evening. He had a problem with a stain from a felt tip pen on a very special T-shirt.

Before I go on, I must tell you Mike is a "car nut." His favorite show is a car show. One of his favorite cars is the "Edsel." He has restored two Edsels. You ask "Why the Edsel?" Mike and the Edsel both made their debut into this world in 1957. I guess it was love at first sight. But Mike has a family now. He has a wife, one son,

two daughters, two Edsels, and one Volkswagen bug.

Once in a while Mike breaks away from his family for a car race, like the one they just had at Burke Lakefront Airport. Mike was lucky and got a job working by the pit area.

At the race's end, everything started coming down. Mike was working, when a scooter came toward him. Driving the scooter was Mike's number one idol, race driver (retired) Mario Andretti. Mike had rooted for Mario Andretti since Mario was racing on the S.T.P. team at the Indianapolis 500 Races many years ago. Mike was at Burke Lakefront Races the year Andretti won.

Mario Andretti had stopped his scooter and immediately he was surrounded by about 30 of his fans. He

was signing autographs but Mike had nothing for Mario to sign. Mike was dying a slow death. But thinking quickly, he asked Mario to sign his T-shirt - and Mario did!

So Mike's question to his Mom was, "How do I wash the T-shirt without washing away Mario Andretti's autograph?

Any suggestions?

Mike won't put this special T-shirt in the washer because he is afraid the felt tip marking will wash away and then his boyhood dream Mario Andretti's autograph could be washed down the drain.

The dirty T-shirt is on a hanger - maybe forever - if not cleaned.

Any Slovenian Heloise out there with a solution?

In Answer to Bill Majerle

Editor,

In answer to Bill Majerle's article in the Ameriška Domovina on the 16th of July concerning myself and John Mercina:

Slovenian words I submitted were not strictly Slovenian in origin but words used by ordinary Slovenians from way back. The words were not printed, taught in school or used by writers, so don't look for them in dictionaries, or how to spell them or look for the German words from which they were derived.

Slovenians were part of the Austrian Empire for over 600 years. From over 100 years ago until early 1920s most Slovenian immigrants

were over 90% literate. They were ordinary folks working hard with just basic English in this country.

So at home, with friends and at gatherings, these ordinary folks used ordinary Slovenian words that they learned at home.

Wrongly I submitted *burgl*, not an American item but should have been *bergle* (crutches).

I see that John Mercina is not very familiar with the old words. But Bill Majerle is even worse with his zelenjavi vrt zevnik (cabbage patch speech) govor špraha (language).

--Cyril Grile
Cleveland, Ohio

The paper chase on roller skates

By Robert M. Debevec

In your outstanding American Home anniversary edition there were references to delivery systems for disbursing the paper to subscribers. This reminded me of a unique system devised by my brother Ed and I when we delivered the Ameriška Domovina way back in the late 1920s.

Our family lived on Waterloo Road which was not too far from a large Slovenian settlement along the Cleveland-Euclid eastern border. My brother and I had a route of two or three streets each. The person who laid out these streets originally must have been an Indian's fan (not the baseball type) since the streets had (and still have) names such as Cherokee, Shawnee, Keweenaw and Chickasaw.

One of the requirements of "home delivery" of the

Slovenian paper was that it be delivered as early as possible each day after it was published. Ed and I worked out a system where we would pick up our respective bundles of paper at a dropping-off place, load up our paper bags, strap on our roller skates and take off on our route.

We did this after school each day at St. Jerome's and really worked hard to beat each other in a sort of friendly and sometimes sibling rivalry sort of way. Ed was three years older than me and usually won our unofficial race, but I worked hard at it and managed to win a few times.

Our dad (Jaka) received many compliments from our customers about our unusual, swift and efficient delivery system. I recall many older Slovenians standing at their sidewalks or doorways waiting for the paper. They were eager to

read it as soon as possible, especially dad's humorous column, "Ce vrjamete al' pa ne."

Although we weren't required to collect for the paper because it was paid for on an annual basis we met many smiling Slovenian patriarchs with one hand outstretched for the paper and the other holding a shining dime or quarter as a tip.

When the weather didn't allow roller skating we walked or rode our bikes. However, I still recall our skating innovation and the great feeling it was to beat Ed once in a while.

Open House Sun. 1-5

By Owner - 288 Woodmere Dr., Willowick
2 bdrm. bungalow w/expansion up. Newly decorated designer kitchen and dinette w/appl. Newer driveway, furnace, central air, siding, roof and windows. Hardwood floors and divided basement. Principals only. \$113,000.
440-257-7145

ATTENTION SLOVENIAN ARTISANS

SLOVENSKA PRISTAVA is having their annual Wine Festival on the 20th of September and will also be holding a Slovenian hand crafters bazaar. Anyone interested in selling their hand made items please call Anne at 440-256-1559.

Handcrafting is becoming a lost art, and persons buying your Slovenian crafts will be appreciative of your talents. In addition, there will be a bake sale if you wish to donate your baked goods.

J. F. Optical

50% Off

Selected Quality Frames

FREE GLAUCOMA TEST

Call for Appointment
(216) 531-7933

775 E. 185th St., Cleveland

Cleveland's Best Neighborhood Street Festival

EAST 185TH STREET FESTIVAL

Presented by Northeast Shores Development Corp.

July 30th - Aug. 3

FREE ADMISSION

- Ethnic Food & Entertainment
- Dancing in the Streets
- Casino Tent
- Games & Rides
- Contemporary Entertainment

Sponsored by:

Sun Newspapers
News That's Really Close To Home

University Hospitals Health System
University Mednet

METROPOLITAN BANK & TRUST

the Illuminating Company
A FirstEnergy Company

STAR BANK
Bank Without Boundaries

DAVE'S SUPERMARKETS, INC.

AIR TOUCH
Cellular

T.G.I. FRIDAY'S

ORIGINAL COORS

Coca-Cola

KeyBank

Ameritech

MERIDIA EUCLID HOSPITAL

**In a world of technology,
people make the difference.**

Another Exciting Visit to the Orient

By JOHN J. PRINCE

Part II

(Conclusion)

After 4 1/2 days in the Philippines, my friend Amando drove me to Manila Airport Monday morning for my flight to Narita (Tokyo International Airport). Luckily it was Presidential Election Day in the Philippines otherwise we would have been in some of those great Manila rush hour traffic back ups.

Landing at Narita after a flight of almost four hours, my friend of many years, retired Navy Captain Koyanagi, was waiting with a friendly greeting. (I had last seen him a year before when he was my guest in Cleveland.) We rode a couple of electric trains — "ensha" in Japanese, but probable "rapid transit" in English — to his home where his wife, Yukiko, was waiting.

The next morning I awoke with symptoms of food bacteria. It was obvious that I had encountered some bacteria hostile to Americans during my Sunday dinner in Manila. When Koyanagi san wanted to take me to a nearby hospital I told him that I never required a hospital even in the U.S. and that I would get over it in a day or so. I underestimated the bacteria so I spent the next two afternoons studying the Japanese medical system from the inside as I not only received antibiotics, but was given four bottles of IV fluids.

That led to a big disappointment. I had to cancel my customary visit to Kyushu and my favorite Japanese city, Nagasaki. So I settled in living a Japanese life and recuperating for a few days in Koyanagisan's home in Matsudo, a northern suburb of the largest metropolitan area in the world (27,000,000 people), Tokyo.

As a little bonus, I awoke one morning at Koyanagi's home to find the house shaking a little bit. Immediately I realized a small earthquake was underway. But it ended quickly. Later it was announced that it was a "mere 3" on the Richter scale and the only surprise was how nonchalant everyone was about it. People hardly noticed it.

After a few days I left for downtown Tokyo and the Ginza Dai Ichi Hotel. It is always enjoyable to spend some time walking around downtown Tokyo and soaking in the atmosphere and observing all the new construction as well as the congestion. I boarded a small ferry boat for a sight-seeing

trip up Sumida River.

Two pleasant days were then spent with my friends, Mr. and Mrs. Nakayama, struggling to mix my limited Spanish (they lived in Columbia for 10 years) with my limited Japanese, but enjoying their always kind hospitality in Yokohama. Yokohama, a southern suburb of Tokyo, is probably the largest suburb in the world at 3,000,000 plus. Mr. Nakayama is a trilingual interpreter, incidentally, and a very good one.

Then to Shin Yokohama station to meet (another former guest in Cleveland) Yoko-san. We boarded a shin kan sen fast train to travel at up to 150 or more miles an hour to Shin Osaka station. (Incidentally, "shin" means "new.")

Yoko's mother and sister's family live in Nishinomiya, a hilly suburb in Japan's second largest metropolitan area ("only" about 10,000 inhabitants), Osaka.

A 40-minute drive on a freeway that cut through very hilly countryside, we entered a tunnel that let us out virtually at Osaka Bay, brought us to the newest wonder of the area, Akashi Kaikyo Bridge. The 3 1/2 mile bridge, which reminded me of the Golden Gate Bridge, is a 3,900 meter connection to the smallest of the four main Japanese islands, Shikoku. It is the largest (of many, many) bridges in Japan and tourists were visiting from all over Japan.

That night Yoko's charming sister was nice enough to spend almost one hour at the piano playing classical pieces such as Invitation to the Dance. Her 8-year-old son was a bit shy at first but after awhile he and I were playing hide-and-seek and were pals. The next day we saw him off for school wearing his new Cleveland Indians cap which I had brought for him.

We visited the old capital of Japan, Kyoto, walking around Shinto and Buddhist temples, including the sprawling grounds of Koyomizu Dera, until we were worn out. One afternoon of temple visiting is just the right amount, I have always found.

Sadly Yoko and I took our leave of her Nishinomiya family the next day and returned to Tokyo on shinkansen. Yoko went to her home in Yokosuka where her dentist-husband and children live and where the U.S. Navy has its largest naval base in the Orient.

A day later, Koyanagi san

and I were the guests of retired Vice Admiral Hiraga and his wife, Kazuko, at a wealthy person's resort home in the most famous hot springs area of Japan, the Hakone area in the shadow of Mt. Fuji. The house was so elaborate that it had a large hot spring pool right inside the house. We relaxed several times in the 106 degree naturally heated mineral water.

The Hiragas — also my guests in Cleveland — took us to the "Hakone Ropeway." I had no idea what a "ropeway" was. But it turned out to be a thrilling lengthy cable car ride up one of the nearby mountains to more hot springs on the plateau near the top.

I had timed my visit to attend one of the five concerts the Cleveland Orchestra was playing in Japan. Unfortunately the two concerts in Tokyo were sold out so my friends couldn't obtain tickets. But fortune smiled anyway.

The last concert was a private concert at Seitoku University, an educational complex only 5 densha stations from Koyanagi's home in Matsudo. The complex included elementary school, high school and a classy college all for girls only. Koyanagi called the college and found that a Naval Academy classmate (class of 1947) was vice president of the college. So we were sent two invitations to the closed concert and were able to enjoy the Orchestra's last concert in Japan before it left for China.

Although the opening composition, a Bartok Divertimento, had too much dissonance to please me and much of the audience — especially the grade school girls in the audience who were reprimanded for inattention — the audience clapped for 5 or 6 curtain calls as compared to the usual 2 or 3 in Cleveland.

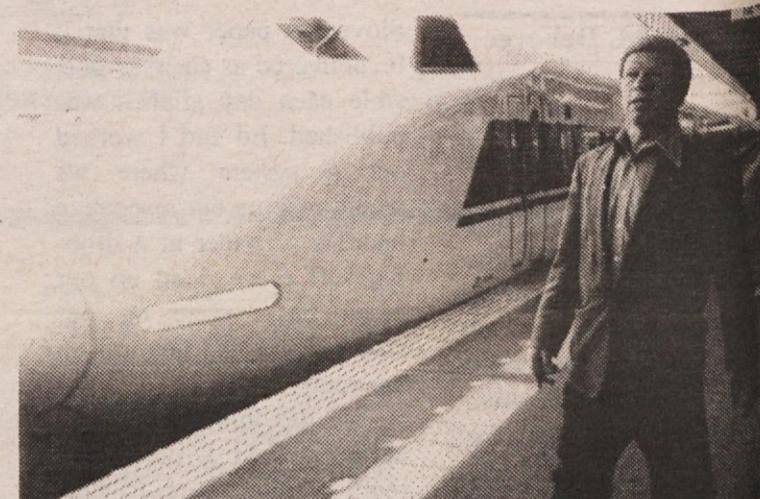
My ninth visit to Japan was concluded with that happy ending.

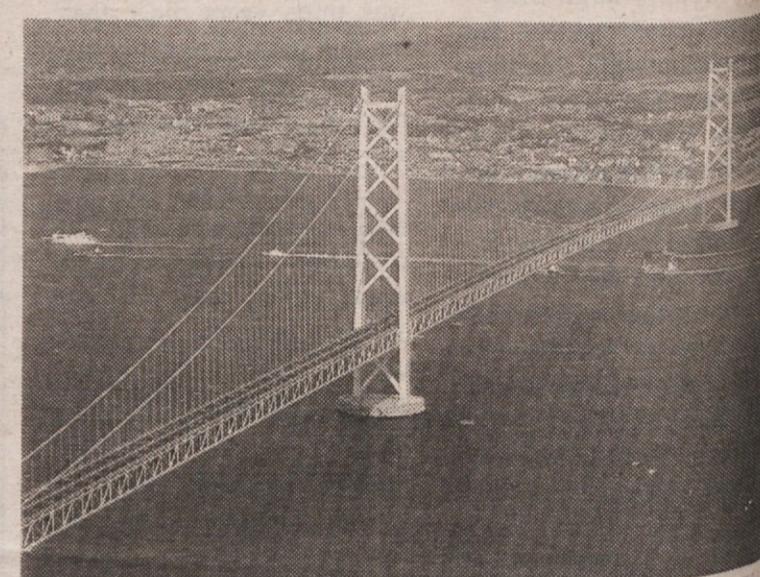
Koyanagi and John Prince in hot spring bath at house in Hakone resort area.

Koyanagi's grandchildren dressed for a children's festival.

John Prince running to board shinkansen at Hakone.

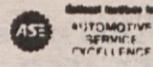

AKASHI KAIKYO BRIDGE

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

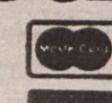

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

Euclid

SUNOCO SERVICE

222ND STREET
940 East 222nd Street
261-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

State Department Officials Seek Broader Public Interest in U.S. Foreign Policy

Rudolph M. Susel

(Part II)

After State Department spokesman James P. Rubin greeted us and responded to some questions, we began with the scheduled program. The format was straightforward in that each session had a specific title or topic and lasted 45 minutes. The only exception to this was the session with Secretary of State Albright at the end of the first day, which was given fifteen minutes, but lasted a bit longer.

Our first session on Tuesday, June 16, was on "International Women's Issues" with Theresa Loar, Director of The President's Interagency Council on Women. In her prepared remarks she covered a variety of issues of concern to the State Department, among them being the negative treatment of women in countries like Afghanistan, international criminal activity involving the use of women from a number of the former Soviet republics in prostitution rings, female genital mutilation, and a host of others. It was surprising to me to learn how extensive an involvement the U.S. has in trying to mobilize efforts to stop or at least curtail such abuses.

After a mid-morning coffee break, we returned to the Loy Henderson Conference Room to listen to Karl F. Inderfurth, Asst. Secretary for South Asian Affairs, discuss problems in that region. Because of the recent Pakistani and Indian nuclear tests, he focused primarily on that topic.

Mr. Inderfurth said that as a result of the tests both India and Pakistan were less secure than before, and that the whole region was in greater danger. American policy is geared to halting any further testing and to get the two countries to adhere to international test-ban treaties.

Our morning sessions concluded with Lula Rodriguez, Deputy Assistant Secretary for Public Affairs, who spoke in particular about the Department's efforts to reach out to the American public in a variety of ways to foster interest in foreign affairs. She described a number of programs the Department has in this respect, from sending speakers to organizations around the country, responding to requests for information, etc. She also emphasized the Department was very interested in suggestions about how it could do a better job in this respect.

As had Mr. Rubin earlier, Ms. Rodriguez noted these efforts were strongly supported by Secretary Albright who is, Ms. Rodriguez added, a real workaholic and this approach has filtered down to the staff as well.

We had an hour for lunch. While some participants went outside to a local restaurant, I decided to try the State Department Cafeteria and was pleasantly surprised. It seemed markedly improved from visits in the 1980s. There are stations offering a wide selection of foods, from entrees to health-food choices, pizza, sandwiches, salads, etc., all quite reasonably priced.

Our afternoon session on the 16th began with Susan Rice, Assistant Secretary for African Affairs, who was rather optimistic about the direction nearly all the African countries were taking in recent years. There were movements toward democratic government and an abandonment on the whole of planned, socialist-style economies in favor of market-oriented, private enterprise initiatives.

A couple of weeks ago, by the way, Susan Rice was one of the top U.S. officials who were meeting with a leading Nigerian dissident, Mr. Abiola, when the latter had a heart attack and died.

After her presentation, I had the chance to ask Secretary Rice a question, a two-part question. Summarizing from the transcript, I asked her about the matter of many of the African countries coming out of their colonial period with borders that did not correspond to tribal boundaries. Since I had the impression some of the conflicts that go on in Africa are related to tribal animosities, I asked if there had ever been any effort to rectify those borders.

The second question was about the role that religious conflicts might play in some of the conflicts of the region, and I mentioned Nigeria as a possible example. In some areas there were in addition to the traditional tribal religions the activities of Christian and Muslim missionaries. The transcript records Secretary Rice's response as follows:

"Both deep questions. Let me begin with the first one and say that the Africans themselves made a decision early after independence as to how to deal with these borders; and they're very determined to stick to that

decision. The decision was one they came to reluctantly but by necessity; and that is to accept the colonial borders, however crazy or irrational they may be, as inviolable, and not to mess with the borders because as soon as you start messing with them, you open Pandora's box and then there is no rational way for putting all the pieces back in the box.

"So that principle was enshrined in the OAU charter. (OAU = Organization for African Unity, ed. note) I can tell you that it's held very dear by all African countries, because they recognize the fragility of this structure. And short of another conference of Vienna, which nobody seems eager to revisit, there's no mechanism for agreeing on what the borders ought to be. Therefore, to answer your question briefly, I think most African governments are resigned to the necessity of facing the democratic challenge in the context of existing borders.

"One of the interesting things in my recent weeks working on the Ethiopia-Eritrea issue has been to find from the OAU, whose heads of state met last week, to Ethiopia and Eritrea themselves, there is a strong consensus that the colonial boundaries and the colonial treaties need to be at the heart of any final dispensation of the border.

"To get to your second question about religious rivalries, I think to a remarkable extent, despite the religious diversity in Africa, religion has not been a point of tension and fissure, except in a couple of selective places, that it might be expected to be. You mentioned Nigeria. Nigeria has actually done a remarkable job of balancing many, many different religious, ethnic groups, linguistic groups and formed what has been a surprisingly durable national identity, despite some serious adversity and a difficult history.

"So the broad experience, in my judgment, in Africa, has been one of tolerance and acceptance of religious differences. The big, glaring exception to that is Sudan, where you have a radical, fundamentalist government which has decided to impose, through force, Islam on a country that is diverse. It is Christian, it is Animist, it is Islamic. That has been at the root cause, among others, of the very protracted conflict there.

"But with the exception of

Sudan, as a sort of worst case scenario thus far, I think there is more reason to be hopeful that this will be one of the potential cleavages that is less significant than some others."

I cited Secretary Rice's extensive response to indicate that the officials with whom we met did take these meetings very seriously and gave serious, considered answers to the questions posed.

Next week: our session with Secretary of State Madeleine Albright. (To be continued)

St. Vitus Slovenian School Picnic

On Sunday, July 26, the St. Vitus Slovenian Language School will hold its annual picnic at Slovenska Pristava.

Mass will begin at 12:30 p.m., followed by a dinner of pork roast or spaghetti and meatballs for the children. Cost is \$10 for adults and \$5 for children.

Swimming pool is available all afternoon. Parking is free.

Kres Dancers Kick Up Heels at Pristava Dinner and Dance

Get ready to have some fun and put your dancing shoes on because the Folkorna Skupina Kres is hosting a veselica/dance-a-thon at Slovenska Pristava on the evening of Saturday, August 1st.

Dinner will feature both breaded pork chops and chicken served between 6 and 8 p.m. Ticket price for dinner is \$10 adult and \$5 child which can be obtained through Mark Tomc at (216) 731-3669 or any Kres member.

Immediately following the tasty dinner, the Kres dancers will perform some of the dances they have learned. Then the fun really begins when you can dance the night away to a continuous variety of music being played live. The dance-a-thon will be going on simultaneously as people are dancing so nothing will interrupt your desire to dance.

Also, if you are interested in supporting Kres by participating in the dance-a-thon or pledging someone who is dancing contact Mojca Gabric at (216) 261-7115. Hope to see you there so you won't have to hear about all the fun you missed.

ALPINE MEMORIES Oktoberfest Tour Slovenia • Germany • Austria

Sept. 26 - Oct. 10, 1998

15 day European Tour Featuring: MUNICH,
KITZBUHL, INNSBRUCK, LAKE BLED,
LJUBLJANA, PORTOROZ, OKTOBERFEST

Hosted by JOE & NANCY NOVAK

30 Tour members already!
Includes airfare, meals, sightseeing,
1st class hotels, Wine Tasting Parties,
Polka dancing, Ferry Boat Ride, alpine
excursions, the fun of Oktoberfest!!

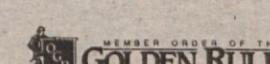
Kollander World Travel
971 E. 185th St. • Cleveland, OH 44119
(216) 692-1000 (800) 800-5981

HAPPY BIRTHDAY, AMERICAN HOME!

Jakub's & Son Funeral Home

936 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 531-7770

36000 Lakeshore Blvd.
Eastlake, Ohio 44095-1549
(216) 953-4600

MEMBER ORDER OF THE
GOLDEN RULE

Death Notices

JOHN F. KOVACIC

John F. Kovacic, 91, was a Cleveland city councilman from 1953 to 1961. He served in the Slovenian (St. Clair) neighborhood of the old Ward 23.

In 1961 President John F. Kennedy appointed Kovacic U.S. customs collector for four mid-west states. That same year he resigned from his City Council post.

Mr. Kovacic died Friday, July 10, 1998 at his home in Mentor, Ohio.

He was born in Cleveland and attended St. Vitus Elementary School, Willson Junior High School and John Huntington Institute.

In 1930 and 1931, he played professional baseball in the minor leagues.

Mr. Kovacic was president of the Norwood Men's Shop Inc., 6217 St. Clair Ave. He ran the men's store from 1948 to 1962.

In 1975 he retired from his post as U.S. customs collector after 14 years of service.

Mr. Kovacic was a former member of the National Association of Retired Federal Employees and the American Association of Retired Persons, founder of the Perry Home Association, and a member of the St. Clair Business Association. He was a charter member and director of the former Independent Savings Bank.

His wife, Vera "Mickey" died in 1993.

Mr. Kovacic is survived by sons, Edward P. of Chester Township and John F. III of Piketon, Ohio; daughter, Patricia Walton of Mentor; 12 grandchildren; 22 great-grandchildren; and three great-great-grandchildren.

Services were at noon on Wednesday, July 15 at St. John Vianney Catholic Church, 7575 Bellflower Rd., Mentor. Interment All Souls Cemetery

Brickman and Sons Funeral Home of Euclid handled funeral arrangements.

CARST-NAGY

Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Louis (Lojze) Bajc Dies in Slovenia

We have received word of the death last Monday of Louis (Lojze) Bajc, who was well known to many of our readers. Mr. Bajc had suffered from a serious illness in recent years, but wanted to make one last trip to his homeland, Slovenia. He became ill soon after his arrival and died in the hospital in Št. Peter pri Gorici.

We understand his remains will be returned to Cleveland and the funeral will be Saturday, August 1, from the Zele Funeral Home on E. 152 St. We expect to have a full notice in our next issue.

Our sincere condolences to Mr. Bajc's family. He was a frequent contributor to the Slovenian section and one of the few who wrote poems for publication in that section. We will miss him, for he was also an especially kind and friendly man.

In Memory

A big Thanks to Mary Clemence of Euclid, Ohio renewed her subscription plus enclosed an additional \$20.00 in memory of Joseph and Mary Brodnik.

1st Year Anniversary In Loving Memory of

Marion (Roy) Rebol Died June 26, 1998

Loving husband, faithful father, How we miss your presence. Home and world for all Your cherished memories Are darkened since your passing, dear.

Wife - Marge
Daughter - Margie
Son - Mike

Daughter-in-law - Marianne
Grandsons - Matt, Danny
Brothers - Joe,
Rev. Anthony, Rev. Francis,
Brother-in-law - Elfie
Uncle - Rodney, Eileen

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

Phone 481-3118

452 E. 152 Street

Family owned and operated since 1908

JOSEPHINE MARN

Josephine Marn (nee Kosec) passed away Sunday, July 19th in Meridia Euclid Hospital.

Josephine was a member of KSKJ Lodge #169 and AMLA #142.

She was the wife of Albert E.; the mother of Dale (Marian), Cheryl (Don) Buday; grandmother of five; and sister of Vera Primozich and Frank Kosec, both deceased.

Funeral services were held Wednesday, July 22 at St. Mary church. Burial in All Souls Cemetery. Zele Funeral Home in charge of arrangements.

FRANK DREMEL

Frank Dremel passed away in Canada on Sunday, July 19th. Frank was a resident of Euclid, Ohio.

Mr. Dremel was a member of the Euclid Pensioners, Holmes Avenue Pensioners, a charter member of Polka Hall of Fame, and the Euclid Button Box Players.

Frank was retired from Addressograph Multigraph where he was employed as a machinist.

He was the husband of the late Ann (nee Doig); the father of Gail, Frank and Garry; grandfather of five; great-grandfather of four; brother of Virginia (deceased), and Mary Jevnikar.

Friends may call at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Wednesday and Thursday (July 23) 2-4 and 7-9 p.m. where services will be held Friday, July 24 at 10 a.m. Interment All Souls Cemetery. Donations to charity of your choice in his memory would be appreciated by the family.

50th Anniversary Couples Have Special Mass

The Most Reverend Anthony M. Pilla, Bishop of Cleveland, will celebrate a special Mass for couples married 50 years in the eight-county Diocese of Cleveland (Ashland, Cuyahoga, Geauga, Lake, Lorain, Medina, Summit and Wayne counties). The Mass will take place on Sunday, July 26 at 2 p.m. in the Cathedral of St. John the Evangelist, E. 9th & Superior Avenue, Cleveland.

Due to the overwhelming response to this event, registered couples will be limited to one guest per couple.

In honor of the commitment to their marriage, all jubilee couples will receive a special Commemorative Blessing from Bishop Pilla.

In Memory

Enclosed is our check in the amount of \$40.00 for our subscription to the Ameriška Domovina. Also a \$10.00 donation is made in memory of Jennie Satej Mohorcic, who instilled in her family the love of her Slovenian heritage.

Anthony and Carol Satej

Donation

Please accept our annual enclosed donation as decided by our lodge. Thank you for your service and great editions of American Home. Keep up the fine efforts.

Fraternally,
AMLA Lodge 6
Slovenski Dom
Joseph F. Petric, Jr.
President,
Officers & Members

Get Out of Sun

Attention women with stubborn facial breakouts: New research implicates ultraviolet light in the formation of two acne-like eruptions that have long been blamed on pore-clogging oil and bacterial.

Grab a hat and head for the shade.

Flower Power - Lawn & Garden Care

Seasonal flower planting, grass trimming and edging.

Call Michael Mivsek
(216) 361-9909

Happy Birthday to SHA Residents:

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who were born in the month of July:

Date Name Age Birthplace

7-02 Olga Larsen, 89, Cleveland, Ohio

7-04 - Marie Anzlovar, 94, Podipa, Slovenia

7-07 - Helen Szuhý, 80, Cleveland, Ohio.

7-14 - George Kubasky, 74, Senacaville, Ohio

7-19 - Madelyn Taylor, 88 Cleveland, Ohio

7-19 - Ann Tekavec, 91, Cleveland, Ohio

7-21 - Ann Picciano, 93, Cleveland, Ohio

7-21 - Mary Gornik, 95, Mentor, Ohio

7-21 - Olga Zimmerman, 88, Pueblo, Colorado

7-24 - Otilia Chaney, 89, Cleveland, Ohio

7-24 - Catherine Dailey, 95, Corning, Ohio

7-26 - Ann Marysiak, 81, Chicago, Illinois

7-26 - Anna Zallnick, 100, Slovenia.

Pilgrimage to Lemont

The Union of Altar Societies of Slovenian Parishes and The Bishop Slomsek Circle is sponsoring the annual pilgrimage to the Marija Pomagaj Shrine in Lemont, Illinois August 8-9.

The cost of transportation, lodging and meals is \$89. Everyone is invited. For reservations call: Frank Urankar 531-8982 Ivanka Matic 481-1514; John Petric 481-0644; or Julka Smole 391-6547.

Independent and Catered Living

Hilltop Village

A RETIREMENT COMMUNITY

• Private garden apartments

• Housekeeping

• Planned activities

• Transportation

• 24 hr. Emergency Pull Cord

• Free Laundry Facilities

• Nutritious Meals

• No endowment or entrance fee

Call us today for a lunch and tour

25900 Euclid Avenue

Euclid, Ohio 44132

261-8383

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100) Thursday, July 23, 1998

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VESTI IZ SLOVENIJE

Vročinski val zajel Slovenijo

Ta teden so temperature po Sloveniji nenevadno visoke. Ko beremo o neznošni dolgotrajni vročini po jugu ZDA, so bile temperature ponekod po Sloveniji včeraj in predvčerajšnjim tudi do 35 in 36 stopinj Celzije oziroma od 95 do 97 stopinj F. Sicer je v novejšem obdobju bila temperatura v Ljubljani najvišja 27. julija 1983, ko so izmerili 37,1 stopinj (99 F), sploh najvišja temperatura pa je bila 6. julija 1950, ko so namerili 38,8 (102 stopinj F).

Predsedniki strank načrtujejo javno razpravo o spravnih dokumentih za september – SNS in DeSUS odsotna

Pretekli četrtek so se predsedniki petih parlamentarnih strank, ki še sodelujejo pri pripravi tekstov za spravne dokumente, o katerih naj bi končno glasoval parlament (gre za SDS, SLS, LDS, ZL in SKD), dogovorili, da bo javna razprava septembra letos. Vse podrobnosti te javne razprave še niso oblikovane, vendar naj bi baje vsaka sodelujoča stranka sestavila svoj seznam sodelujočih, v katerem naj bi bilo bolj ali manj dvajset oseb.

V imenu LDS je dejala Darja Lavtižar Bebler, da je sprava v družbi tako pomembna zadeva, da ne more biti predmet političnih manipulacij in tudi, da morajo v razpravi sodelovati tudi slovenski razumniki, ki, po njej, v veliki večini ne pripadajo nobeni stranka. Ti razumniki naj bi z verodostojnimi ocenami pomogli k soglasju.

Predsednik SKD Lojze Peterle je dejal, da po bo predvideni javni razpravi gotovo prišlo do novih poudarkov, ki bodo parlamentarnim strankam pomagale do odločitve. Borut Pahor, ki predseduje Združeni listi, je rekel, da deklaracija o politični oceni polpretekle zgodovine, ki bi bila v parlamentu sprejeta s potrebnou

večino, ne bi pa upoštevala podpore javnosti, verjetno ne bi opravila želene vloge. Mnenje Franca Zagožna (SLS) pa je, da bo razprava morda pokazala na veliko razdrobenost družbe in potrebo, da parlament res enkrat zaključi to zadevo.

Stranka DeSUS, sicer del vladne koalicije skupaj z LDS in SLS, je dokumenta o spravi že uradno zavrnila in ne sodeluje več v usklajevanju tekstov. Zmago Jelinčičeva SNS pa ni hotela sodelovati od začetka in je Jelinčič prejšnji četrtek menil, da bi moral že pred pričetkom nameravane javne razprave rimskokatoliška Cerkev "opravičiti za vse zločine, ki jih je storila v drugi svetovni vojni".

Vsa začasno rešen incident v Piranskem zalivu – Meja pa še ni uradno oziroma mednarodno določena

Postavitev školjčiča neke hrvaške zadruge v Piranski zaliv se je deloma rešil tako, da je Hrvaška reagirala na slovenski diplomatski protest in na določen način priznala napako in zadruži prepovedala dograjevanje gojišča. S tem, pravijo v Sloveniji, je Hrvaška po svoje dala Sloveniji prav v tem, da meja v zalivu še ni dogovorjena in določena. Vendar pa naj bi šlo za očitno hrvaško taktiko postopnega sprenevedavega osvajanja ozemlja. Zaplet v zvezi z določitvijo za obe državni priznane meje v zalivu traja že sedem let in vedno znova izbruhnejo novi incidenti.

Pretekli teden je pa Jadranska elektrarna Krško vložila tožbo zoper Republiko Hrvaško, ker ta država dolguje več kot 9 milijard tolarjev za električno energijo, ki jo je Hrvaška v zadnjih letih dobila od JEK (samoz letos dolguje 3 milijarde tolarjev). V Sloveniji teče beseda celo o možnosti, da bi JEK prenehala z dobavo električne Hrvaški, vendar bi bil ta ukrep skoraj zadnji korak, ko bi ne bilo več nobene druge izbire.

Pri razvoju demokracije v Sloveniji najde oziroma izkorisčajo državljanji različne metode za izražanje svojega ogroženja nad (ne)delovanjem oblasti. Državni zbor in vlada že dalj časa razpravlja o reformi pokojninskega sistema. Tisti pa, ki se čutijo ogroženi, branijo svoje interese (foto zgoraj). Tako so člani vodstva svojih sindikatov organizirali protest 15. julija sredi Ljubljane. Pred parlamentom pa že več dni protestira major Slovenske vojske Troha, oblečen v uniformi, ki pravi, da bo vztrajal, dokler tisti, ki po njegovem niso dve leti nič storili za odpravljanje nepravilnosti v SV, ne bodo odgovarjali in jih ne bodo nadomestili sposobni ljudje. Malce bolj zabavno je protest Antonia Gazvode, ki demonstrira pred parlamentom, oblečen v blagu iz navadne konoplje, in zahteva ustavitev vseh postopkov proti njemu ter ukrepe zoper tiste, ki so ga doslej preganjali.

Iz Clevelandu in okolice

Piknik Slovenske šole

To nedeljo ste vabljeni na Slovensko pristavo na piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu. Ob 12.30 bo sv. maša, sledilo bo kosilo (\$10 za odrasle, \$5 za otroke). Ves dan bo odprt bazen. Pridite.

Vrtna veselica

Folklorna skupina Kres vabi na vrtno veselico, ki bo v soboto, 1. avgusta, na Slovenski pristavi. Večerja bo servirana od 6. do 8. zv., nastopili bodo Kresovi plesalci. Za več informacij in nakaznice za večerjo sta na voljo Mark Tomc (216-731-369) oz. Nadia Domančko (440-944-9780).

Poroka

Jutri, 24. julija, se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Debbie Ann Pildner in Ivan Cugel. Želimo jima na novi skupni življenjski poti božjega blagoslova in Marija jima stoj ob strani vedno želi Ivanova mama z vso družino, starši od neveste, in prijatelji in znanci, pričrnujemo pa se vsi pri Ameriški domovini!

Novi grobovi

Frank Dremel

Dne 19. julija je v Kanadi umrl Frank Dremel iz Euclida, vdovec po Ann, roj. Doig, oče Gail, Franka in Garryja, 5-krat stari oče, 4-krat prastari oče, brat Mary Jevnikar, sestra Virginia je že pok., zaposlen kot strojnik pri Addessograph Multigraph do svoje upokojitve, član Kluba upokojencev na Holmes Ave. in v Euclidu, ustanovni član Polka Hall of Fame in Euclid Button Box Players. Pogreb bo jutri, v petek, iz Želetovega zavoda dop. ob 10h na pokopališče Vernih duš. Ure kropljenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Josephine Marn

Dne 19. julija je v Euclid Meridia bolničnici umrla Josephine Marn, rojena Kosec, žena Alberta, mati Dale-a in Cheryl Buday, 5-krat stara mati, sestra Vere Primožic in Franka (oba že pok.). Pogreb je bil 22. julija v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Damjan K. Kreze

Dne 16. julija je na svojem domu v Euclidu za srčno bolezni umrl 67 let stari Damjan K. Kreze, mož

Lojze Bajc preminul

V pondeljek je v Sloveniji, kjer je bil na obisku, umrl Lojze Bajc, znani društveni delavec in tajnik Kluba upokojencev Slovenske pristave. Pogreb bo 1. avgusta iz Želetovega zavoda. Več v članku o pristavskih upokojencih na str. 10.

Romanje v Lemont

Skupno romanje Zvezne oltarnih društev in Slomškovega krožka bo 8. in 9. avgusta. Odhod avtobusa bo ob 6.30 zj. iz parkališča pri Sv. Kristini. Avtomobile lahko tam parkirate, a ste naprošeni, župnik pa želi imeti številko tablice vašega vozila in tel. št., to će bi bilo slučajno z vami priti v stik. Avtobus se bo ustavil ob 7h nasproti Baragovega doma na St. Clairju. Bodite, prosijo, točni, da ne bo zamude. Vrnitev bo v nedeljo, 9. avg., od 11. do 12. zvečer.

Na obisku

Iz Medvod sta prispele Anica s hčerkjo Metko Benet. Nahajata se pri sestri Mimici in Franku Vegel na Seven Hillsu, O. Vsi soredniki in prijatelji jima želijo vesele in prijetne dni po Ameriki!

Zahvaljuje se

Ga. Marie Dular sporoča, da je srečno prestala resno operacijo in se sedaj zdravi doma. Prisrčno se zahvaljuje domaćim, prijateljem in znancem za vse molitve, obiske, darila in kartice, posebno pa še g. Janezu Kumšetu za bodrilne obiske v bolnici in doma. Bog vsem obilo povrnil!

Po sestanku MZA

V pondeljek je bil letni sestanek Misijonske Znamkarske Akcije. Dosedanji odbor je bil v celoti ponovno izvoljen. Na žrebanju je prvi dobitek \$150 zadela Sheligova trgovina na St. Clairju, drugi, \$50, Frances Hočvar, tretji Richie Celestina, četrti g. Zadnikar, peti ga. Ivana Hirscher, šesti pa g. g. Frank Dejak. MZA se iskreno zahvaljuje vsem, ki so srečke prodajali ali jih kupili!

Nevburški piknik

To soboto ste vabljeni na piknik Nevburških društev ADZ na njih letovišče na Kniffen Rd. v Leroyu. Piknik bo od 1. pop. do 8. zv. Ob 4. pop. bo daroval polka sv. mašo škof Edward Pevec. Vstopnina je le \$2 na osebo, ves dan bosta odprta dobro založena kuhična in bar. Pridite tudi Vi!

(dalje na str. 16)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROCNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Deže izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 28 Thursday, July 23, 1998

Za mednarodni sporazum

Cerkve še vedno ostaja zelo občutljiva točka slovenske politike in javnega mnenja. Strah pred njo pa tudi. Ta pojav bi bilo potrebno podrobneje razčleniti in odgovoriti na vprašanje, kako je mogoče, da Slovenija v tej točki nedvomno izstopa med svojimi sosedami in celo v širšem srednjeevropskem okolju.

To med drugim potrjujejo nekatera znana dejstva. Slovenija je edina med srednjeevropskimi državami, ki v šoli nima verskega pouka nobene vrste, kar pa predvideva, bo povsem zunaj pristojnosti Cerkva, kar je tudi edinstveno za naše širše evropsko okolje. Slovenija je edina nekdanja komunistična država, ki se s Svetim sedežem o položaju katoliške Cerkve še niti dogovarjati ni začela. Češka in Slovaška sicer tudi še nista sklenili nobenega sporazuma, vendar pogajanja vsaj tečejo, Hrvaška, Madžarska in Poljska pa so bolj ali manj obsežne mednarodne sporazume že sklenile. Slovenija prav tako nima urejenega dušnega pastirstva v takih ustanovah, kot so zapori ali vojska. To ima celo Francija, ki je ločitev Cerkve in države prva izvedla že davneg leta 1905 in je tista država v Evropi, kjer je bila ločitev države in Cerkve izpeljana izjemno končno, je med tem časom ločitev že v marsičem omilila, nenazadnje tudi na področju davčnih olajšav, ki jih uživajo tisti, ki podprejo Cerkve ali katero njenih dejavnosti. Končno ne smemo prezreti, da 20% francoskih osnovnošolcev in dijakov obiskuje cerkvene šole, medtem ko v Sloveniji to število ne dosega niti 1% dijakov, cerkvene osnovne šole pa ni nobene.

Sedanja slovenska oblast ima do Cerkve trdo in neprijazno stališče. Ker iste sile obvladujejo najpomembnejša javna glasila, nas ne sme presenetiti, če bodo le-ta v glavnem nasprotovala sklepanju kakega mednarodnega sporazuma med Slovenijo in Apostolskim sedežem v Rimu, hkrati bodo pritiskala na vlado, naj česa takega ne začne. Znana novinarska peresa se bodo začela zaganjati proti sporazu in hujskati javno mnenje tudi z lažmi, če bo potreben. Iz arhivov bodo potegnili — oziroma so že — preverjene "ugledne strokovnjake", ki bodo kljub članstvu v SAZU dajali izjave, ki bi se jih s strokovnega pravnega vidika sramoval vsak pravni samouk. Vse to smo že videli, ko je šlo za denacionalizacijo, obstajajo pa že pokazatelji, da se bo ponovilo sedaj, ko sta komisiji, ki se pogajata o ureditvi položaja katoliške Cerkve, sklenili vlad preložiti, naj svojo komisijo pooblasti za pripravo izhodišč o pogajanjih med Apostolskim sedežem in našo državo. Cerkvena komisija namreč tako pooblastilo že ima in si za to že ves čas prizadeva.

Poleg navadnega sovraštva do Cerkve botruje odpor do enega ali več mednarodnih sporazumov med Apostolskim sedežem in Republiko Slovenijo predvsem strah, da bi s tem katoliška Cerkev v slovenski javnosti dobila preveč mesta in ugleda, s tem pa tudi vpliva. Tako stališče je ideološko in nedemokratično. Slovenska družba mora

Pristavski upokojenci poročajo...

CLEVELAND, O. — Vsej slovenski skupnosti sporočamo žalostno novočico, da je ob obisku Slovenije umrl tajnik našega kluba, g. **Lojze Bajc**. Že dolgo jebolehal, a je še enkrat želel obiskati svoj dom in tako ljubljeno Slovenijo. Umrl je v bolnišnici v Št.Petu pri Gorici. Pogreb pokojnega bo v soboto, 1. avgusta, iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 cesti v cerkev Marije Vnebovzete in nato na pokopališče Vernih duš. Upokojenci se bomo od njega poslovili v pogrebnem zavodu v petek, 31. julija, pop. ob 2.30, z molitvijo rožnega venca. Tako je v načrtu ob tem poročanju, če le ne bo kakšnih nepredvidenih zaprek pri prevozu pokojnikovega trupla iz Slovenije.

Lojze ni bil samo tajnik našega kluba, bil je prijatelj vseh članov, vedno nasmejan, vsakemu pripravljen pomagati, posebno še našim onemoglim članom. Solze mi tečejo na papir, ko to pišem. Rad sem ga imel kot svojega brata, vsi smo ga imeli radi. Kako ga bomo pogrešali. Ženi Mariji in družini pokojnega izražamo iskreno sožalje.

Ker bo dan po pogrebu, to je v nedeljo, 2. avgusta, na Slovenski pristavi piknik upokojencev Slovenske pristave, ki se bo začel s sv. mašo ob 12.30 popoldan, bo ta sv. maša darovana za Lojzeta in za vse naše pokojne člane. Zato res vabimo vse člane našega kluba in širšo slovensko skupnost, da pri tej maši počastimo spomin našega dragega Lojzeta. Več o njem bodo gotovo še drugi pisali.

Lojze, vemo, da se že veseliš pri Bogu in pri Mariji Pomagaj s tvojimi pokojnimi prijatelji. Izprosi tudi nam srečno smrť in nasvidenje nad zvezdami.

Frank Urankar

krepčali, so se že vrteli prvi pari, več starejših kot pa mladih. Plesna muzika Barbare & Karousels je zelo priljubljena.

Moški so zelo nepotrežljivo hodili gledati, če je banišče že dovolj suho. "Še pet minut, še pet minut..." jih je tolažil Franjo. In ko je tistih prečudno dolgih pet minut minilo, je bilo tam gori zares živahn.

Srečolov je vedno velika zabava. Brez tega ni piknika. Marička s svojimi dekleti prodaja "tikce", in ko se kličejo številke je vedno združeno s humorjem, ljudem v zabavo.

Potem se starejši pari zpet zavrete, mlajši rod pa drži kuhinjo in baro pokoncu do zadnjega — dokler se proti večeru družina ne razide in gre na prvi piknik v zgodovino.

Žal ni Parkovo življenje večni piknik. Ravno na dan pred piknikom smo imeli pogreb našega člena Karla Majerle. V velikem številu smo se poslovili od njega pri pogrebski maši in ga spremili na pokopališče. Napičiva v miru!

Imamo, žal, tudi nekaj bolnikov: v bolnišnici je bila Zofka Rifelj in pa Jože Butinar; obema želimo skorajnega okrevanja. Enako tuji Ivanu Kunovarju in Ivanu Yakošu.

Naslednje "slavje" na Parku je bilo 4. julija, ki je bil nekakšen športni dan. Preteklo nedeljo je bil tudi Misijonski piknik na Triglavskem Parku. (Op. ur. AD: Dopis sicer nosi datum 24. junij, zato o teh zadnjih prireditvah ni podatkov.)

Za Triglav

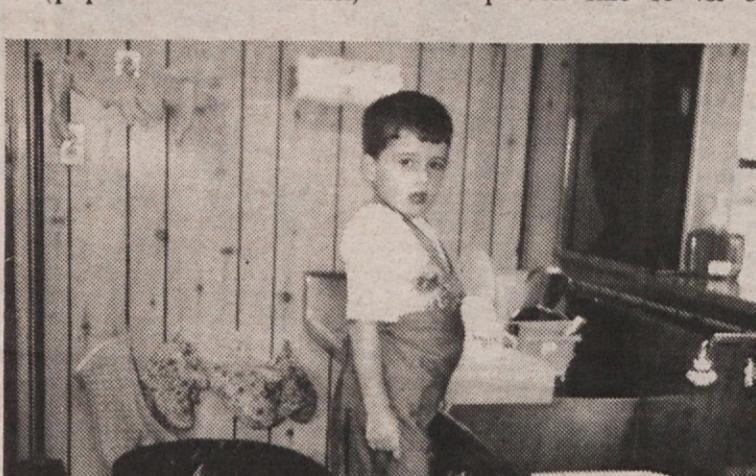
MK

Popis slovenske dediščine v ZDA

G. Zupan in M. Ferenc popisovala slovenske objekte, za katere naj bi skrbeli ZDA

Ljubljana — Slovensko kulturno ministrstvo je v skladu s sporazumom o varovanju kulturne dediščine, ki sta ga pred poldrugim letom podpisala premier Janez Drnovšek in ameriški podpredsednik Al Gore, poslalo v ZDA strokovnjaka z Uprave RS za kulturno dediščino, ki v teh dneh pregledujeta in popisujeta objekte, za katere naj bi v prihodnje skrbela ameriška vlad. Svetovalca direktorja Uprave RS za kulturno dediščino Gojko Zupan in Mitja Ferenc sta pregledovanje začela v New Yorku slovenski cerkvi svetega Cirila.

Pobuda za sodelovanje na področju kulturne dediščine med državama je najprej prišla z ameriške, točneje s strani ameriških judov, ki so si že zeleli sodelovanja slovenske države pri obnavljaju-

Najmlajši član SKD Triglav pri delu v kuhinji za prvi piknik letosnjega sezone, 28. junija.

postati odprta in svobodna, kjer naj ima vsakdo toliko ugleda in moči, kot si ga zmora ustvariti po strogo demokratični poti. Demokratična država si ne prisvaja pravice, da bi nekoga, ki pristaja na demokratična pravila igre, vnaprej onemogočila. Toda sedanja slovenska oblast ravno to s Cerkvio dela.

Glavno orodje v boju proti mednarodnemu sporazumu bo za njegove nasprotnike ustavno določilo, da so v Sloveniji vse verske skupnosti enakopravne. Namen snovalcev tega ustavnega določila je bil jasen: izenačiti katoliško Cerkev z bolj obrobnimi in manj pomembnimi skupinami drugače verujočih ter s tem katoliško Cerkev potisniti na rob in jo narediti za nepomembno.

(dalje na str. 12)

Ob rob novi Habjanovi knjigi Mejniki slovenske zgodovine

Zgodovina kot cedilo

Ivo Žajdela

Februarja letos je Društvo 2000 izdalо knjigo *Mejniki slovenske zgodovine*, ki jo je napisal Vlado Habjan. Knjiga je nekakšen zgodovinski ecej, v katerem cel čas sledimo Habjanovim drznim tezam in svojevrstnim pogledom na večino dogajanja v slovenski zgodovini. Habjanove trditve prav gotovo ne bodo deležne ugodnih odzivov v zgodovinopisni stroki, saj niti na tistih mestih, kjer na dolgo in široko razglabila, kako bi lahko bilo ali kako bi morallo biti, ni realist.

Sam se bom omejil le na en odlomek v Habjanovi knjigi, ki iz celote sicer posebej ne izstopa, saj je vsebinsko podobno spornih odlomkov v knjigi zelo veliko. Nanj se omejujem zato, ker tematiko, ki se je dotika, razmeroma dobro poznam, posebej pa me je prizadel način, s katerim je hotel Vlado Habjan obračunati z eno stranko v slovenskem notranjem spopadu med drugo svetovno vojno. Če bi hoteli polemizirati z vsemi spornimi Habjanovimi trdavnimi v tej knjigi, bi morali napisati vsaj tako debelo knjigo, kot je njegova. Ker pa to ne bi bilo produktivno, naj se sam omejim le na ta odlomek.

Na strani 173 je Vlado Habjan napisal kratki odstavek, s katerim je hotel na kratko, toda učinkovito očrnil domobranstvo. Takšni so njegovi stavki:

"Med desetinami grozodejstev naj bo navedeno le eno. Pokol so zgrešili združeni preganjalci partizanov v zadnjem zimi v Trnovskem gozdu. Poleg nemškega vojaštva so bili tam tudi domobranci iz tako imenovanega bataljona Vuka Rupnika (sin generala L. Rupnika). Na Krekovšah v Trnovskem gozdu, južno od Idrije) so zajeli 22 ranjencev (iz partizanske bolnice Pavle), jih poklali in vrgli v pogorišče; nekateri so zgoreli kakor žive plamenice... To je zgodilo 1. aprila 1945, ko so zajeli tudi dvajsetletno mladinsko sekretarko (rojeno 23. avgusta 1924, Marijo Naglič-Zdenko) iz Žirov, ki so Iz tega opisa nato Habjan nekakšen sklep:

"Zločini nad ujetniki in ranjeni so imeli svoje daljnosežne učinke. Na nasprotni ali partizanski strani so domobranske grozovitosti izzvale najprej strah in takoj za njim tudi zgornji rob neodpušljivega sovrašta." In nadaljuje, da so partizani v tem kontekstu čez dva meseca, po končani vojni, pobili na tisoče domobrancev.

Seveda sem zgornje Habjanove trditve hotel takoj preveriti, kjerkoli bi se pač to dalo. Najprej, ali so po boji storili Rupnikovi domobranci? Habjan je pri opisu sicer zelo nejasen, saj najprej zapiše, da so pokol "zagrešili združeni preganjalci partizanov", in: "poleg nemškega vojaštva so bili tam tudi domobranci".

Zato sem o tem najprej vprašal Vinka Udovča, nekdanjega borca 48. čete Rupnikovega udarnega bataljona, ki ga Habjan navaja, saj Udovč končuje s pisanjem zgodovine tega bataljona. Odgovoril me je, da o tem ne ve nič in da je nemogoče, da bi se pod komando Vuka Rupnika počelo nekaj takšnega.

Sledil je korak do zgodovinarja Borisa Mlakarja, ki pravkar končuje svojo določno raziskavo na temo slovensko domobranstvo. Odvrnil mi je, da je sicer nekje v literaturi notičko o tem zasledil, vendar da ne ve nič več o tem.

Dva praktično negativna odgovora torej.

Sledila je literatura. Habjan kot vir navaja tri knjige: Črtomir Šinkovec: *Oblački nad sončno deželo* (Ljubljana 1963, str. 229 in 230); Pavla Jerina-Lah, *Slovenska vojaška partizanska bolnica (SVPBP) in Žirovski občasnik* št. 17, str. 19 in 29.

Najprej sem pogledal v Žirovski občasnik, vendar je na navedenih straneh omenjena le Marija Naglič-Zdenka, ki je umrla 1. 4. 1945 na Čekovniku nad Idrijo. Drugi vir je bila Šinkovičeva knjiga. Tako sem lahko ugotovil, da je že sam citat v Habjanovi knjigi drugačen, kot je zapis pri Šinkovcu. Šinkovec nameč zapiše "samo" naslednje: "Na Krekovšah so zajeli 22 ranjencev, jih poklali in vrgli v pogorišče, nekateri so zgoreli kot žive plamenice..." To

in nič več. Nikjer kakšne omenbe domobrancev, kaj šele Vuka Rupnika, ne bolnice Pavle, ne Nagličeve. Citat v Habjanovi knjigi je bil torej skonstruiran, oziroma ponarejen, kar si resen zgodovinar nikakor ne sme privoščiti.

Toda s preverjanjem seveda še ni bilo konec. Že takoj pri navedbi vira v Habjanovi knjigi mi je padlo v oči, da ne navaja nobene strani pri knjigi Pavle Jerine-Lah. Poleg tega sta tudi naslov knjige in datum izida zapisana narobe.

Knjigo *Partizanska bolnišnica Pavla v Trnovskem gozdu* (Ljubljana 1994), sem večkrat podrobno pregledal, še posebej obdobje, ko naj bi se zločin zgodil, vendar nikjer niti sledu o čem podobnem. Za nameček je Šinkovčeva knjiga, kjer je vendarle omenjen pobar 22 ranjencev, med katerimi so nekateri "zgoreli kakor žive plamenice" (Šinkovec je znan tudi kot pesnik), izšla leta 1963, Jerinova pa leta 1994.

Knjiga Pavle Jerinove podrobno opisuje vse kar je v zvezi z bolnišnico Pavla v Trnovskem gozdu, celo vsekoga ranjenca posebej. Prav nemogoče bi bilo, da tako velik in grozljiv dogodek, kot bi bil pokol kar 22 ranjencev, Jerinova (ki je vodila bolnišnico) ne bi vsaj omenila, če ne že podrobnejše opisala.

K sreči Jerinova še živi, zato sem poklical tudi njo. Povedal sem ji, zakaj jo kličem. Odvrnila mi je, da Habjanovo knjigo že ima, da pa je še ni prebrala, glede Habjanovih trditev o 22 pobitih ranjencih pa je povsem jasno dejala, da o tem ne ve nič in da se je to zagotovo ni zgodilo.

Poleg tega je njena knjiga izšla trideset let za Šinkovčovo, kar pomeni, da bi Jerinova prav gotovo v tem času lahko Šinkovčovo trditev dopolnila oziroma raziskala, če bi bilo kaj na tem.

Na koncu sem obiskal še Vlada Habjana. Povedal sem mu vse, kar sem "odkril" v zvezi z njegovo trditvijo. Najprej je vztrajal pri svojem, ko pa sem mu navedel vse podrobnosti, nelogičnosti in pomisleke, je odvrnil, da so tisti takrat tam bili pobiti, da pa natančno ne more trditi, da je šlo za domobrance Vuka Rupnika, saj so takrat tam okoli hajkale različne skupine vojske. Med drugim je prišel v takratni ofenzivi proti partizanom na tisto območje tudi Rupnikov bataljon. To je sicer znano, vendar je to območje precej obširno.

Glede ranjencev je sprva trdno vztrajal, potem pa je

Obvestilo...

PERRY, O. - Iniciativni odbor za proslavo 55. obletnice padca Grčaric obvešča vse rojake, ki nameravajo letošnjo jesen obiskati domovino, da bo spominska slovesnost ob spomeniku v Mozlu opravljena v soboto, 26. septembra, ob 11h dopoldne. Darovana bo sv. maša in izveden kratki spominski program.

Oskrbljen bo avtobusni prevoz iz Ljubljane do Mozla in nazaj ter skupno kosilo po opravljeni svečanosti. Vse dokončne podrobnosti bodo dosegljive v Ljubljani na tel. št. 333-396.

Hvaležni bomo za prostovoljne prispevke za kritje stroškov te prireditve.

Za Iniciativni odbor:
Pavle Boršnik
3933 Ohio Street
Perry, OH 44081

le dodal, da so bili med pobitimi takšni, ki so bili kot ranjeni pred tem v Pavli, v času pobačja pa da so bili že odpuščeni in pokretni. To seveda potem niso več ranjeni. Dodal je tudi, da so ti še vedno bili v sestavu bolnice. Toda v tem primeru bi jih Jerinova v svoji knjigi vsaj omenila, saj je ves čas omenjala tudi celotni sestav in organiziranost bolnišnice, ne pa samo ranjence.

Habjan je za nameček dejal, da je prav on Šinkovcu dal podatke, saj je bil kot ranjenec v Pavli takrat tam blizu. Tudi Jerinova mi je rekla, da je bila takrat tam blizu skrita.

Na koncu je Habjan še vedno ponavljal, da so bili vsi pobiti ranjeni, čeprav za to ni bilo več nobene osnove niti potrebe.

Kot vidimo, to, kar je Habjan napisal, ne drži. Verjetno so res bili tam takrat pobiti partizani, morda tudi kakšen od njih, ki se je prej zdravil v Pavli (kar je na koncu povedal Habjan), toda prav gotovo ni šlo ne za 22 ranjencev, na čemer je bil poudarek, pa tudi za Rupnikov domobranski bataljon ni šlo.

Omenjeni odstavek v Habjanovi knjigi je imel naman domobrance čim bolj očrneti. To bi lahko Habjan naredil s kakšnim primerom, ki se je dejansko zgodil.

Toda pri tem bi se moral zavedati, da nismo več pod komunizmom, ko je bilo v tisočih in tisočih knjigah napisano vse mogoče, saj so avtorji vedeli, da "nikoli nihče" napisanega ne bo preverjal in jih "vlekel za jezik".

Habjanov prikaz odnosa partizani-domobranci se prav nič ne razlikuje od dosedanjega propagandnega pisanja. Tudi on, čeprav na

dolgo in široko razglablja o domobrancih, nikjer ne zapiše, da so partizani leta 1941 in 1942 pobili več sto Slovencev, da so pri tem uporabljali surovo in lažnivo propagando, da so izbrali vse tegobe okupacije in grdo izrabljali narodnoosvobodilna gesla. Za temi geslami pa so organizirali grozljiv aparat komunistične revolucije, ki je do poletja 1942 pobil okoli 400 Slovencev. Šele takrat so se ti bili prisiljeni začeti braniti; in to v vseh pogledih v nemogočih situacijah. Za oboženo kolaboracijo in tudi za zločine kontrarevolucije so zato glavni krivci komunisti. Seveda je to tema, ki zaradi zakoreninjenosti doseđanjih propagandnih shem zahteva natančnejše pisanje in podatke, vendar tu zanje nimam prostora.

(Ta članek nam je po faxu posredoval g. Vinko Levstik iz Gorice. Ur. AD)

V Sloveniji prijavljenih 38 političnih strank

V registru političnih strank, ki ga vodi slovensko notranje ministrstvo, je vpisanih že 38 strank. Kot zadnji je bil vpisan Istrski demokratski zbor (Dieta demokratica Istriana).

To stranko, ki ima sedež v Kopru, je notranje ministrstvo pred tremi leti izbrisalo iz registra, z utemeljitvijo, da so nekateri členi njenega statuta v neskladju s slovensko ustavo. Stranka se je pritožila, ustavno sodišče pa je pritožbi ugodilo, pri čemer je tudi razveljavilo nekatere določbe zakona o strankah, notranjemu ministrstvu pa naročilo, da Istrski demokratski zbor spet vpise v register.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

481-5277

Spominska proslava na Orlovem vrhu

Slovenske pristave v juniju 1998

Komaj smo si rekli "Zbogom in na svidenje", že smo se spet pozdravljali na Orlovem vrhu. Leta gredo v kolope!

Letos smo se spominjali 55-letnice pomorov v Grčicah, Mozlju, Turjaku in seveda vseh tistih tisočev, ki leže po gozdovih in jamah v naši domovini Sloveniji.

Kot vedno je bil Orlov vrh Slovenske pristave ves v zastavah in cvetju – kapelica polna svečk, domobranec je stal "mirno" ob Beli steni. Domobranske pesmi so odmevale čez Pristavo. Prišli smo od vseh strani Amerike, Kanade, Argentine in celo Slovenije.

Že v soboto zvečer, 20. junija, smo napolnili prostor pred kapelico. Odmolili smo rožni venec za pokoj vseh pobitih. Po pozdravu g. Milana Zajca je spregovoril dr. Avguštin Kuk iz Kanade. Spomnil nas je na tiste žalostne dni, ko so bili naši fantje zasramovani in ponižani na Celjskih in Teharskih cestah. Nikoli jih ne bomo pozabili! Zakaj še vedno grdo obračanje resnice in neresnične klevete, ki ne vodijo do nobene sprave? Le priznanje krivde in hudoj ter resno obžalovanje bo rodilo spravo, ki je po vseh teh letih res potrebna, da bo Slovenija v resnici svobodna.

Sledila je recitacija iz Črne maše, zapeli smo "Marija skoz' življenje" in seveda "Oče, mati...". Podali smo se k kresu, ki je bil letos res čudovit – dvigal se je naravnost proti nebu.

Nedelja... Bilo nas je res veliko, starih in mladih. Bil je čudovit vroč dan, vendar v senci visokih smrek, ki že 50 let rastejo okrog kapelice, ni bilo težko prenašati vročine.

Ob zvokih ameriške in slovenske himne, ob slavoloku s sliko gen. Leona Rupnika je sprevod domobranec s clevelandskim in kanadskim praporom in številnimi zastavami prišel do Bele stene, kjer so položili venec. Narodne noše so dale čar posebne slovesnosti. Trobentač je zaigral "taps" v pozdrav našim mučencem. G. Milan, predsednik Tabora, je navzoče pozdravil in povedal, da se danes spomnjamo treh važnih dogodkov: četnikov iz Grčic, vaskih stražarjev iz Turjaka in domobrancev – vsi trije so imeli iste cilje: boj proti komunizmu za dobrobit slovenskega naroda.

Spomnil se je gen. Rupnika in škofa dr. Gregorija Rožmana, ki sta narod vodila v času okupacije pod gesлом Bog, narod, domovina. Prebral je tudi pismo argentinskega predsednika Tabora g. Korošca, ki pravi:

za narod smo žrtvovali svojo mladost, zdravje, bili smo pripravljeni iti na žrtvenik in mnogi so šli... Nam pa je Stvarnik določil še eno nalogu: Pred Bogom in narodom se moramo boriti proti krvavim demokratom – to je tudi povelje naših bratov iz brezen!

Sv. mašo je daroval č.g. župnik Franci Kosem, ki že 15 let prihaja med nas z velikim veseljem – tako je pač rekel pred začetkom. V prelepi pridigi se je spomnil vseh žrtev komunističnega nasilja, posebno še domobrancev, vseh očetov, živil in mrtvih – saj danes je "Očetovski dan". Križ, ki nam ga pošlje Gospod, je samo toliko težak kot ga moremo nositi. Mašo je spremljalo ljudsko petje.

Slavnostni govornik je bil Lojze Gregorič iz Chicaga. Podal je izčrpno poročilo

od vsega začetka protikomunističnega upora. Priklical nam je v spomin tiste strane dni, ko so na Turjaku umirali naši fantje, ko so na Grčaricah četniki zastonj čakali na pomoč. Sledili so pokolji v Mozlju in Jelendolu in drugod. Nato ustavitev domobranstva, težka pot čez Ljublj do izdajstva v Vetrinju in končno, po velikem trpljenju, sramotenu in zaničevanju, na zadnjo postajo v Rog in Teharje. Borili so se za Boga, narod in domovino, za lepšo Slovenijo, na katero tudi mi še vedno upamo in čakamo. Slava našim junakom!

Zapeli smo še našo himno – "Oče, mati...", in s tem je bila komemoracija zaključena. Po kosišu smo še povasovali s prijatelji in si žeeli srečno pot in na svidenje drugo leto – Bog daj!

M.K.

Govor Lojzeta Gregoriča na Spominski proslavi 21. junija na Orlovem vrhu Slovenske pristave

Pozdravljeni, najprej č.g. Franci Kosem, člani Tabora, in vi vsi, ki ste se udeležili današnje spominske proslave!

Vsako leto obhajamo eno obletnico iz naše polpretekle zgodovine. Zato je prav, da se letos spomnimo naših prvih mučencev – vaških stražarjev – ob 55-letnici prvih množičnih umorov, grozodejstev, ki so se vrstili od Turjaka, Vel. Osolnika, Vel. Lašč, Kočevja, Grčaric, Jelendola in Mozlja in še po celi Dolenjski in Notranjski.

Priklicati si moramo, kako se je pričela ta žalostna, kruta doba za slovenski narod po aprilu 1941. Cvetna nedelja, razpad jugoslovenske vojske, države, popoln nered, brez pravega poveljstva, mogoče največ zaradi hrvaškega izdajstva, ko so proglašili samostojno Hrvatsko. Italijani, Nemci in Madžari so razkosali in zasedli Slovenijo.

V takoimenovani Ljubljanski pokrajini so Italijani dali nekak statut: zajamčena je bila kulturna avtonomija, noben slovenski časopis ni bil ukinjen, nobena šola na silno zaprta, slovenski jezik je bil enakopraven italijanskemu, italijanščina je bila v šolah neobvezen predmet, pustili so do neke mere pravno in gospodarsko neodvisnost. Večina slovenskih uradnikov je ostala na svojih prejšnjih mestih. Pustili so tudi pri miru veliko beguncev iz Gorenjske, Štajerske in Prekmurja, kjer so Nemci in Madžari takoj začeli preganjati in uničevati slovenski živelj. Italijani so tudi pustili vrnitez Slovencev

iz Srbije in Hrvaške, kamor so jih preselili Nemci.

To za Slovence skoraj ugodno stanje pa je pretrgala KP s svojo nenadno akcijo, pozivom za oboroženo vstajo proti Italijanom. To se je zgodilo šele tedaj, ko je Hitler prelomil pakt s Sovjetsko zvezo in jo napadel 22. junija 1941. To je tudi pravi datum ustanovitve OF, ne pa, kot zdaj trdijo in proslavljajo, 27. april. Obstaja namreč pisno navodilo komandantom, komisarjem in komandirjem z dnevom 11. junija 1942, ki pravi: 1. julija je prva obletnica ustanovitve slov. partizanske vojske, mislite na dostojno proslavo! Njihova pesem: "Naglo puške smo zgrabili in odločno z doma šli, ko sovjetski so junaki, skupni boj oklicali."

CK KPJ je pozval vse jugoslovenske narode na borbo proti okupatorju na strani Sovjetov in pod vodstvom KPJ. "Ne dajte se zapeljati od domačih reakcionarjev, ki so v službi fašističnih razbojnikov."

OF je bila samo krinka in pretveza, šlo je samo za oblast KP. V pozivu KPJ k oboroženi vstaji ni niti besede o Italijanah, Nemcih ali Madžarih. Govori samo o nekakih fašistih. KP jim je dala vedeti, da so zanjo okupatorji le tisti, ki bi nasprotovali njenim ciljem, to je komunistični revoluciji. V istem pozivu je KP že proglašila za narodne izdajalce vse državljanje bivče Jugoslavije, ki se ne bi strinjali z idejam KP.

Tako so veren, miren in (dalje na str. 14)

Za mednarodni sporazum

(nadaljevanje s str. 10)

Vendar tudi ta manever ne more uspeti. Katoliška Cerkev je edina, ki ima priznano mednarodno pravno osebnost. Ta je povsem neodvisna od pravne osebnosti, ki jo ima država Vatikan. Zato je treba strogo ločiti -- cesar večina naših novinarjev ne zna – med Apostolskim ali Svetim sedežem in Vatikanom. Vatikan je država, Apostolski sedež pa je vodstvo Katoliške cerkve. Ko Vatikana kot države še ni bilo – med 1870 in 1929 – je Apostolski sedež nemoteno užival mednarodno pravno osebnost. Države imajo diplomatske odnose s Svetim sedežem kot vrhovno oblastjo katoliške Cerkve. (Pred nedavnim je tudi Evropska zveza sklenila, da bo v Bruslu apostolski nučnij, ki je akreditiran pri njej kot Evropski zvezi, dekan diplomatskega zaborava.) Vse to so dejstva, ki jih slovenski politiki in novinarji ne morejo ignorirati, če nočejo obveljati za boljševiške provincialce, zaplankane v svoje proticerkevne predstodke in neznanje.

Proti ustavno zajamčeni temeljni enakopravnosti verskih skupnosti nima katoliška Cerkev nič in nikakor ne nasprotuje, da slovenska država sklene kakšen podoben sporazum tudi z drugimi verskimi skupnostmi, ki so navzoče v Sloveniji, če za to obstajajo možnosti. Italija, Avstrija, Nemčija in Španija so poleg konkordatov, ki jih imajo z Apostolskim sedežem, to že zdavnaj storile. Zato bo tudi tukaj težko najti kakšen prepričljiv in načelen razlog za nasprotnanje mednarodnemu sporazumevanju med slovensko državo in vodstvom katoliške Cerkve. In če se že povsod bolj ali manj zares trudimo, da bi se obnašali evropsko, nam katoličanom ne more nihče zameriti, če zahtevamo, da se slovenska oblast začne evropsko obnašati tudi do nas in do naše Cerkve.

Anton Stres

Družina, Ljubljana, 19. julija 1998

Popis slovenske dediščine v ZDA

(nadaljevanje s str. 10)

nju judovskih sakralnih objektov. Iz tega je nastala slovensko-ameriška komisija za varovanje kulturne dediščine; njena prva naloga je ugotoviti, kateri objekti bi spadali v njeno pristojnost.

Ameriški del komisije pod vodstvom predsednika Michaela Lewena je delo v Sloveniji že opravil in na: seznam uvrstil štiri objekte, med katerimi je tudi marioborska sinagoga. Mitja Ferenc in Gojko Zupan pa v teh dneh v ZDA zbirata podatke o slovenski kulturni dediščini.

"Po naših podatkih je v ZDA okrog 100 objektov, za katere bi si žeeli, da zanje skrbi ameriška vlada, vendar nam jih bo skozi rešeto uspelo spraviti verjetno le 10 odstotkov," je dejal Zupan. "Veliko stvari je še nejasnih, zato je bilo treba na mestu samem oceniti položaj. Z ameriškimi kolegi se bomo pogovorili tudi o Louisu Adamiču in Frideriku Baragi," je dejal Zupan.

Poleg popisovanja kulturne dediščine sta slovenska zgodovinarja prišla v ZDA še na povabilo organizacij kočevskih Nemcev; Mitja Ferenc bo predaval o zgodovini kočevskega jezikovnega otoka.

STA

Delo, 8. julija 1998

(Ur. AD: Gojko Zupan in Mitja Ferenc sta po tem po-

ročilu obiskala tudi Cleveland in si ogledala vrsto objektov, ustavila sta se pri AD in se z urednikom za dobro uro pogovarjala. Projekt bo trajal še nekaj časa, omenjena komisija se bo še srečala, predno pride do končne izbire objektov v ZDA, ki bi lahko bili podprt. Vsekakor pa kaže, da bi v slovensko ameriški skupnosti zadevo podprt s posredovanjem informacij itd. V Sloveniji, kot poročeno, stvari že tečejo, zato bo treba izbrati objekte med nimi, ki bodo denarne podpore deležni. Angleško rečeno gre dejansko za "free money" in je dokaj redek primer tega. Kot sta pa omenila Gojko Zupan in Mitja Ferenc, ni še čisto jasno, če bo lahko ameriški državni denar uporabljen za objekte čisto verskega značaja. Če oziroma ko dobimo več informacij naknadno poročamo.)

MALI OGLASI

FENCES – OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

JOKIC FENCE CO.

944-6777

Anton M. LAVRISHA

Attorney-at-Law

(Odvetnik)

18975 Villaview Road

at Neff

692-1172

Complete Legal Service

In the July 4, 1997 edition, Ameriška Domovina inadvertently listed Dan Cosic as a funeral director. Mr. Cosic is the owner and chief operating officer of the Dan Cosic Funeral Home and is not a licensed funeral director. The Dan Cosic Funeral Home is and continues to be a provider of quality funeral care in this area for many years. -- July 23, 1998.

Maks Milanez

Kulturne ure pri Sv. Štefanu v Chicagu v minulih desetletjih

Uvod

Kultura je humanistična usmerjenost razvoja. Njene metode so vedno človekoljubne, skladne z dostojanstvom, prav tako z nameni (cilji), ki gredo navadno v splošno korist ljudi. Primer: Krščanstvo ima dober namen (za vsakogar), vendar se je včasih širilo nekultурно (z ognjem in mečem). Nasprotino je mohamedanstvo (npr. v Bosni) pridobivalo verne s prostovoljnostjo (tj. kulturno), a pravoslavnost (za Vlahe) prisilno, celo z grožnjo umorstva (za muslimane). Kultura nujno vsebuje duhovnost (notranji človekov občutek). Toda če gre le za zunanjji (vidni) učinek, je to civilizacija – npr. dostojo obnašanje (uglajenost, ki lahko prikriva podlost, npr. diplomacija).

Kultura zajema združene človeške prvine; odkriva resnico, deluje nesobično, vztrajno in obzirno, seveda ne brez žrtev in ne brez upanja v uspeh. Slovence je kultura opisnila, zedinila, rešila suženjstva in jih uvrstila med sodne narode. Njej smo služili tisoč let; nagradila nas je za nadaljnja tisočletja, če je ne zapravimo.

Slovenska kultura, kot vsaka druga, ima stotero vodil, ki nenehno usmerjajo našo pozornost na istočasni umni razvoj: v znanosti, umetnosti, gospodarstvu, šolstvu, zdravstvu, komunikacijah, vzojni itn.; saj ni dejavnosti, ki se ne bi mogla zboljševati v učinku.

Ob prihodu na ameriška tla nas je venomer peklo vprašanje, ali nismo s selitvijo zapravili svoje osebnosti, tradicije, "vere staršev", koreninskih sokov? Ali bo naša deca ostala naša? Ali ne bi raje negovali oboje hkrati, da nas ne prekrijejo časi – staro in novo?

Poskusi so se obnesli, prevzeli smo oboje. Multikulturalnost je to dovoljevala, dasi ni k temu prispevala. Navedla nas je na lastne žrtve, kot bi šlo za razkošje, ne za naravne človeško procese.

Odločanje

Najprej smo se zanašali na šolstvo. Večja skupina iz našega naraščaja je opravila slovensko šolanje I. 1984 z zadovoljivim uspehom.

Tedaj so se vzmemirili zaskrbljeni starši, nevede kako naprej. Ali se naj mladina prepusti ulici, ki ji ni mar za etnične kvalitete? Pritrdili so tej negotovosti tudi nešolani odraščenci rekoč: "Tudi mi rjavimo; dajmo že enkrat začeti z neko obnovovo, sicer ne bomo ne eno ne drugo."

Debato je zaokrožil daljnovidni Andrej Remec: "Res je, ne izgubljajmo časa, naj nas stane, kar hoče." Stalo je le truda in dobre volje. ... Zaneslo me je nekega nedeljskega pooldneva v samostansko knjižnico, brez hlajenja in neonske razsvetljave; in glej, tam v kotu sedi Andrej s kakimi osmimi mladenci; berejo odstavek o "vztrajnosti" in ga obnavljajo ustmeno, vsak po svoji moći; on popravlja, dopoljuje, razlikuje... Ali naj vedno išče-

mo nove motive, odstavke, na slepo, po naključju?

Nandi je, kot poprečna delavka, povprašala svoje vrstnice in razdelile so si delo: otroški vrtec in proslave (Božiča, Materinskega dne, Miklavža in Kurenta) nudijo dovolj skrbi za go. Kristo Arko, Faniko Goršič, Lojzko Schuck ter za Staneta Simrajha in še druge. Na odru smo jih videli ob praznovanju Slovenskega dne.

A odrasli? G. Jože Rus je bil pripravljen pomagati pri vsaki deklamaciji, priskrbeti besedila in postaviti kulise; oder je bil torej ustvarljiv; pripravili so božično predstavo za Muzej, poskusili z dramo in/ali komedijo ter s predavanji ob sklopnih slikah. In glej go. Corinne Leskovar, kako je poskrbela za folkloro, v narodnih nošah, in zaposlila vse mladenci na odru, dočim je Suzana Rigler vdano igrala "kolo" z otročiki.

Jelo je zmanjkovati snovi, da se ne bi preveč ponavljala iz leta v leto. Ali ne bi poskrbeli za širšo tematiko, za program vnaprej, za trajne potrebe pri izobraževanju odraslih? Da jim ne zamrejo spomini... Da, tudi Andreju je sčasoma pošla vsa vaba, morali smo stabilizirati smerice.

Česa rabijo odrasli in dobraščajoča mladina? Vživet se v identitetu slovenstva, spoznati pismenost in njene glavne junake, posebnosti slovenske meje, naše zasluzene može, ljudske šege in navade, slovensko pesem in zgodovino posameznih pokrajin, ki so sestavile Slovenijo v eno deželo.

Tudi opozoriti na nekatere izjeme, ki jo navidez ruišjo, a v resnici gradijo demokratičnost na toleriranju multikulturalnosti. Prekmurje, Koroška (delno), Štajerska in Primorska so se izlučile iz sosednjih držav. Vsaka izmed njih je vključila v novo deželo nekaj svojega,

*Spoznavaj luč, slasti, gorje;
še bolj njih vzročnika - srce
MM*

posebnega, in tako je nastal slovenski "Commonwealth"...

In ko nam je smrt nepričakovano pobrala nekaj stebrov, smo se odločili vključiti v svoje delo še zdravstvene teme, dosegljive, tj. vsaj preventivo, ki močno zmanjšuje smrtnost pri ustreznih prehrani in smotrenem razgibavanju. Tuje branje tukaj obično streže, ko donaša neverjetno veliko novih olajšav in naravnost porogljivo zavrača neugnano zmešnjavo modernih diet, stradanj in brezumnih umikov v pretirana hujšanja.

Kaka sreča, da gre za tolike preventivne pridobitve prav v našem času in nam je dostopna obsežna, popularna literatura v ta namen. Brali jo bomo in jo posredovali slušateljem v obliki referatov.

Sprejete teme

Še pred naglim razvojem osamostalitve stare domovine smo prilagodili svoj spred v prid naraščajočem zanimanju za sledeče teme:

Razvoj slovenske pismenosti od začetka (prvi spomeniki). Oživljanje prvih literarnih moči: Trubar, Krej, Dalmatin, Bohorič, Hren, oba Küzmič. *Barok*: Kastelic, Svetokriški, Rogerij, Hippolit, Badar. Nato Pohlinov zamah (in utihnitev), Japelj, Zois, Linhart, Vodnik, Kopitar in njegov visoki pomem, Ravnikar, Metelko, Dajnko, Primic, Jarnik in Drabosnjak (izraziti buhovnik).

Sledili so mojstri *romantike*: nagli vzpon Prešerna (ob Čopu), pomen Bleiweisa, čbelice in Novic. Razvoj pesniških vrst, ter proze in drame. Utrditev črkopisa in slovnice. Vraz, Cigler in Koseski. Slomšek kot verski in domoljubni velikan.

Prehod v realizem. Odprava "zasanjanosti" in domišljije: Trdina, Valjavec, Levstik, Jenko, Erjavec, Menclinger, Stritar, Jurčič, Gregorčič, Kersnik, Aškerc, Tavčar, Govekar.

Ta sled smo prekinili zaradi nagle preorientacije na ugodne politične spremembe: neodvisnost Slovenije je dosežena, spoznajmo jo čim bolj, iz zgodovinskih virov in zemljepisa. Razčlenili smo jo v skladu z zgodovinskим razvojem in poudarili posebnosti vsake posamezne pokrajine, da se bo vedelo za vzročnost raznih nihajev med prebivalstvom; posebnost Prekmurja, Bele krajine in Koroške; velika pridobitev Primorske z Istro; nevarnost iredente.

Predavanja so shranjena v arhivu Kultурne sekcije

Nova zbirka Nove revije

Usodna privlačnost Amerike

Pri založbi Nova revija imajo novo zbirko Korenine, namenjeno zgodovinskim temam

Ljubljana – Prva knjiga v zbirki Korenine z naslovom *Usodna privlačnost Amerike* zgodovinarja in arhivista Marjana Drnovška je ooptra na bogato pričevanjsko in zgodovinsko gradivo iz časa množičnega izseljevanja Slovencov v ZDA do leta 1924.

Marjan Drnovšek, ki se že desetletje ukvarja z raziskovanjem slovenskega izseljenstva v 19. in 20. stoletju, se je v knjigi oprl na osebna pričevanja, potopise, pisma in dnevnički "običajnih" izseljencev, ki so se podali v "Ameriko"; pojem se je iz označevanja dveh ameriških celin zožil le na ZDA, poleg geografske in državne oznake pa je dobival simbolni pomen, povezan s hrepnenjem po bogastvu, sreči, svobodi in drugačnem življenju.

Avtor je na predstavitvi 2. julija v Klubu Nove revije pripomnil, da je v Sloveniji o izseljenstvu malo izvirnega gradiva in da je tudi sicer pozornost usmerjena k pričevanju "pomembnih ljudi, manj pa h gradivu, ki razkriva vsakdan izseljencev, njihov prvi stik z "novim svetom" in po besedah zgodovinarja Petra Vodopivca civilizacijski šok, ki so ga preprosti, pretežno kmečki slovenski ljudje hitro premagali.

Drnovšek je izpostavil zlasti "korajžo" slovenskih, ki so sredi prejšnjega stoletja odrinili v neznani svet, ter dodal, da je Amerika za mnoge še danes privlačna dežela. Vodopivec je v orisu knjige opozoril na odnos izseljencev do domovine in njihovo domotožje, ki ga ni mogoče povezovati toliko s pojmom države in (slovenskim) narodom, kolikor z domačijo in družinskim okoljem. Marjan Drnovšek pa trenutno že proučuje izseljevanja Slovencev v zahodnoevropske države, kot so Belgija, Francija in Nemčija.

STA
Delo, 3. julija 1998

(predsednik je Andrej Remec, tajnica je Nandi Puc).

Za *požitivitev* kulturne predstave so vsakikrat bile vključene značilne glasbene znamenitosti naših pokrajin, odpete pred referatom, navadno ob godbeni spremljavi (klavir, flauta). Za predstavitev pesnika Stritarja je organiziran mladinski (otroški!) nastop v vlogi "Mladih vojakov", s pesmijo in spremljavo (flauta in klarinet), prav slikovito, mikavno in spodbudno za mlajši rod. O Beli krajini se je pokazalo, da je zadržala folkloro "hrvaškega" tipa, kar je vidno ostalo v narodnih pesmih.

Prikazana je tudi močna slovenska emigracija v Argentini, o priliki gostovanja izredne tamkajšnje aktivistke Veronike Tekavec. Ker za njimi vsi drugi po svetu zastajamo, nam je ostala Argentina kot zgleden, ali nedosegljiv model. Zapeli smo jim njihovo himno! (Feb. 1994)

Zgodovinske teme smo vključevali po naključju, da bi zmanjšali enoličnost ritma: Celjski grofje, Kmečki upori, Turki na Slovenskem, Koroški plebiscit (v resnici), funkcija Miklošiča in Zagotovitev Prekmurja. To so doslej neobjavljene fine, ki so jih režimi prikrivali našim ljudem, a bile so močno pomembne, včasih odločilne. Vsaka od teh tem je imela svoj poučen značaj, primeren za debato.

Umetnost

Na svetoštefanskem področju smo čutili potrebo za

spoznavanje upodabljaljajoče, glasbene in odrške umetnosti. V prvo spadajo: Bara Remec, Erika Bajuk in Frank Markošek. Vsi trije so obdelani, osebno, ali z referati, o čemer smo redno obveščali in naglašali pomen razvoja, ker negira liberalni krik po "svobodi", kadar se kritizira podla obscenska samopašnost. Razložene so metode opazovanja in ocenjevanja Bajukinih in Remčinih umetnin, ter sproščenost "naivne" smeri in barv Franke Markoške.

Glasbena veja je zabeležila saom napredku Martina Puca in Millie Magajne (na trobenti), Erika in Kristine Nyberg pri klavirju, Helene in Kristine Puc na orglah in poseben napredek Millie na orglah. Obžalujemo umik nadarjene (ali zveste) Mojce Magajne. Opažen je tudi glasbeni uk v družini dr. Janeza Vidmarja.

Oder je veliko nudil (Mi klavževanja, četrto stoletja slov. Pasijona, domobranske predstave in pogostne recitacije v slovstvenih urah). Močno se pogreša skrbno vodilo g. J. Rusa, ki mu zdravje omejuje aktivnosti. Vendar je on ostal priročen in zanesljiv mentor.

Neizkoriščeni so ostali talenti izrednega Boštjana Bučika, Branka Magajne in Nandi Puc, ter Olge Goršič in Barbare Remec pri deklamacijah. Sem spadajo tudi božične predstave v Muzeju, ko je odpovedal Slovameriški radio klub.

Plesna skupina je lepo u-

(dalje na str. 14)

Govor Lojzeta Gregoriča na Spominski proslavi

(nadaljevanje s str. 12)

pošten slovenski narod proglašili za narod izdajalcev.

KP ni šlo za osvoboditev slovenske domovine, ne za kakšno obnovitev Jugoslavije, ne za kakšno pomoč zahodnim zaveznikom, kot je to trdila njena propaganda. Namen KP je bil ustanoviti boljševiško balkansko zvezo in jo dati v naročje velikemu Stalnu.

Vodilni komunisti (Kidrič, Kardelj, Polič, Fajfar, Popovica) so stalno poudarjali, da imajo v borbi v Sloveniji vedno pred očmi samo korist Sovjetske zvezze, kominterna, Stalina! Vse delo OF-KP je izvenelo v geslu: Slovenija svobodna, sovjetska bodeš ti! In pesem slovenskih partizanov pravi: "Na klic kominterne združite se v čete, v boj za sovjete, rdeče smo fronte bojevnikim, ker naše je geslo: Sovjeti smo vsi!"

Slovenska partizanska vojska je bila torej vojska sovjetrov-kominterne. Glavni namen je bil uničiti tisti del slovenskega naroda, ki je bil glavni branilec slovenske zemlje in glavni nasprotnik tako komunizma kot fašizma ali nacizma. Uničiti so hoteli torej slovenskega kmeta in izobraženca, zlasti duhovnike in laike, ki so imeli kakršenkoli vpliv na nardno zavedne Slovence.

OF-partizani niso bili narodna vojska, bili so razredna vojska. Komunistom je bil namreč več vreden tujec, njihov simpatizer, kakor pa lasten rojak, ki ni bil komunist. KP je učila smrtno sovraščvo do lastnih ljudi, ne pa do tujcev. S tujci, to je okupatorjem - v Ljubljanski pokrajini so bili to Italijani - so v resnici bili v dogovoru in sodelovanju; med vojno smo to samo sumili, zdaj pa vemo, da se je to v resnici godilo in obstajalo.

Po drugi strani pa je OF le izzivala Italijane le toliko, da so izzvali represalije nad nedolžnim ljudstvom. Po ljubljanskih ulicah in cestah so padale prve žrtve revolucije pod streli vosovcev: Fanuš Emmer, Avgust Praprotnik, Fortunat M. Majdič, dr. Lambert Ehrlich, Viktor Rojic, Franček Župc, Jaroslav Kikelj.

Po deželi pa je bilo drugače. Izbirali so si ljudje, ki so imeli kaj vpliva po vaseh na vaščane, ki niso simpatizirali s komunističnimi idejami: župani, duhovniki, sodniki, ugledni kmetje, učitelji, staro in mlado, matere, žene in dekleta. Vsi so bili pobiti brez usmiljenja s krampi, lopatami, sekiram, pretepenci in zmaličeni, ustreljeni ali z noži razrezani. Teh žrtv je bilo preko tisoč, 1500.

Ti ljudje niso bili vojaki, niso imeli orožja. Ti niso

bili okupatorji. A morili so jih, ker se niso hoteli ukločiti idejam KP, ker so mislili drugače, in to je bilo dovolj, da so jih pobijali brez kakršnihkoli dokazov ali sodbe.

Po celi deželi sta vladala strah in groza. Nihče ni vedel, če bo še dočakal jutrišnji dan. Ljudje so se skrivali, niso si upali več spati po domačih hišah. Po nekaterih krajih, kot je bilo pri Sv. Joštu, v Loškem potoku in v nekaterih vaseh v Loški dolini, so se začeli zbirati mladi fantje po gmajnah in gozdovih, da bi si tako ohranili življenja. Pa ni bilo zadostnega orožja, da bi lahko branili sebe, svoje ljudi in svoje vasi.

Tako so se nazadnje odločili, da gredo k Italijanom prosit, da jim oni dajo puške in jim tako omogočijo, da lahko varujejo svoje in svoje vasi. Končno so jim Italijani le dali nekaj zastrelih pušk in nejak nabojev. Tako so po raznih krajih počasi nastajale vaške straže. To so bile postojanke obrambnega značaja. Samo branili so se, če so bili napadeni. Veliko ljudi je hodilo spet v tiste vasi, kjer so bile vaške straže, tudi živino so gnali tja s seboj.

Teh postojank vaških straž je bilo na ozemlju Ljubljanske pokrajine približno 90, s skupnim številom 7500 mož.

Od začetka OF junija 1941 pa do ustanovitve vaških straž julija 1942, je bilo zverinsko pomorjenih tisoč nedolžnih žrtev. Po ustanovitvi vaških straž pa si niso več upali gospodariti in ustrahovati po deželi, kot so to delali prej. Napadali so se tu in tam postojanke, navadno so za te napade združili več njihovih brigad.

Tudi italijanskih represalij ni bilo več, kot so to delali vse do julija 1941, ko se je končala njihova t.i. ofenziva.

Italijani so sicer dali orodje v roke vaškim stražam, pa jim v resnici niso pravnič zaupali. Niso dopustili, da bi se vaške straže združevali v večje enote ali da bi bili bolje oboroženi. Niso niti dovolili, da bi zasledovali partizane po gozdovih. To so morali delati samo ponocni ali v zgodnjih jutrišnjih urah, torci na skrivaj.

Prebivalstvo po deželi je imelo za tiste čase še dovolj miru. Tako stanje je trajalo vse do italijanskega propada 8. septembra 1943, ko so nekatere enote VS dobile povelje, da se združijo v večje enote. Najbolj je bila organizirana skupina z okolice Novega mesta, ki jo je vodil kap. Vule Rupnik.

Skupine z okolice Ljubljane, gornje Dolenjske, ribniške doline in Dobrega polja so se zbrale na Turjaku, Zapotoku, Četniški odred

pa se je utrdil v vasi Grčarice, kjer so pričakovali prihod 300 srbskih četnikov iz Like. Teh pa seveda ni bilo. Na Turjak pa niso prispevale posadke iz Polhograjskih dolomitov in iz cele Notranjske, posadke iz doline Mirne, iz Bele krajine in seveda novomeške ne.

Vse notranjske posadke niso doobile nobenega povelja ali nasveta, kaj naj naredijo v slučaju pričakovanega italijanskega propada. Vsi so pričakovali konec vojske, prihod, izkrcanje zahodnih zaveznikov. Z eno besedo, bili so brez cilja in brez kakega enotnega vodstva ter prepričeni samim sebi.

Posamezne posadke so se nekaj časa borile, potem pa, ko so videli, da se ne morejo boriti proti tankom in težkemu orožju samo s puško, so se na lažnjive partizanske oblube enostavno predali ena postojanka za drugo. Toda takoj so ločili vodilne in vplivnejše iz vrst VS in jih likvidirali kar na mestu ali pa jih odpeljali na kraj ceste in jih po strašnem pretepanju pokončali na najbolj zverinske načine. Drugo polovico posadke pa so naložili na tovornjake in jih odpeljali v Ribnico in Kočevje.

Prav tako se je zgodilo s četniškim odredom v Grčaricah. Šercerjeva in Tomšičeva brigada sta jih obkolili in ko so drugi dan borbe pripeljali še italijansko topništvo in je bila vas že v razvalinah, so se na lepe oblube partizanov končno predali. Odvlekli so jih do Dolenje vasi, potem pa v Kočevje.

Isto tako se je zgodilo na Turjaku. Borili so se do nedelje, 19. septembra 1943, ko so bile stene starodavnega gradu porušene s topovi težkega kalibra, ki so jih opravljali fašistični vojaki, in še posebno tankov, ki so bili prav tako v rokah Italijanov. Ves teden je prišlo do raznih dogovorov s partizani, ki so zahtevali brezpogojno predajo. Tako se je borba vlekla do 19. septembra, ko so se končno predali.

Vse, ki so se predali, so zunaj gradu zvezali z žico po dva skupaj. Bilo jih je okrog 300 zvezanih parov. Ranjenih je bilo 34 borcev. Vsi so bili ustreljeni prihiši pod gradom. Devet oficirjev in vodilnih so ustrelili pred gostilno v Velikih Laščah. Drugi dan so izbrali 60 novih žrtev, jih zvezali in ustrelili v gozdu nad postajo, druge so pa zvezali in jih po 40 natrpali v vagone ter odpeljali v Kočevje. Nekaj kar jih je še ostalo, pa so vtaknili v delavske bataljone; ti zadnji so se kasneje vsi rešili, povečani.

Rad bi navedal par vzrokov za turško tragedijo.

Kultурne ure pri Sv. Stefanu v Chicagu

(nadaljevanje s str. 13)

spevala s kadri ge. Corinne Leskovar. To je odkrilo njen talent za folkloro, ki nas je seznanil z nekimi etničnimi značilnostmi Slovenije (Prekmurje, Bela krajina, kajkavsko področje) v pogledu ljudskih običajev in pravil. Žal so pogoji za obstoj folklora ustrezali le v prekinjenih obdobjih (do leta 1985), ko smo videli na održu zaokrožene plesne predstave v pari. Današnjo improvizacijo predstavlja odraženi klub "Veselje", kakršen se je pojavil ob tej 100-letnici.

Zdravstvena preventiva je imela dva namena: 1) navajanje rojakov na branje razvite literature o predbolezenski zaščiti, ko ni nujen zdravnik (in farmacevt), in 2) iskorščanje bogatih virov zdravja v rastlinstvu, se pravi v vsakdanji hrani, ki naj bo pretežno v karbohidratih, cenenih in zanesljivih za vse starosti.

Na gradu je manjkal podpolk. Peterin, ki je bil komandant VS. Njega bi poslušali sigurno vsi poveljniki. Ti poveljniki so bili v resnici prepričani, da bodo lahko pri Turjaku zaustavili partizane. To je bil vzrok, da niso hoteli napraviti izpad. Niso računali, da imajo partizani italijanske vojake s tanki in topovi. VS so bile defenzivne, ne ofenzivne. Vse protikomunistične sile niso imele tedaj niti enega udarnega bataljona. Ta bi bil kos vsaki partizanski brigadi.

KP je potem uprizorila t.i. Kočevski proces, pravo komedijo, kjer je nahujskana drhal kričala, pljuvala in psovala izbrane, zvezane obtožence. Obsojene so pobili v Mozlju. Potem so pa kar vozili jetnike po 100, po 60, kar en transport za drugim pobijat v Mozlj. Iz ribniških zaporov so jih pa vozili v Jelendol 329 žrtev. Zadnjih 18 jetnikov iz Kočevskega gradu so z žico zvezane prepeljali s tovornjaki v Grčarice. Tu so partizani prigrali še jetnike iz Ribnice in čez dva dni pobili 21, zadnjih 54 pa so odpeljali v gozd na Medvedjeku v delavski bataljon, pozneje pa so partizci večino njih likvidirali, nekaj jih je pobegnilo.

Tako se je končala prva postaja križevega puta slovenskega naroda. Velikanske žrteve. Stotine in stotine mladih življenj!

Zato je prav, da se letos ob 55. obletnici spomnimo teh naših prvih protirevolucionarjev! Naj nam vedno ostanejo v spominu junakim Turjaka, Grčaric, Vel. Osolnika, Mozlj, Jelendola, Notranjske in Dolenjske! Slava njim!

Uvodno zdravniško predavanje je podala dr. Marija Bernik, a nadaljni referati pomenijo izvlečke iz novejše, zelo zanimive in praktične literature (osnove živil, vitamini/minerali, pojačana hrana, telesno razgibanje po novejših učinkovitih metodah). Vključena je popularna razlagalna novitet.

Sklepne misli

Uporaba slovenščine je v 80-ih letih na našem održu jela pojmati. Oktobrski Slovenski dnevi so že imeli večino besedil v angleščini. Izolacija organizatorjev je temu stregla, a oponenti takšne "vdaje" so protestirali na najbolj tih način, ostali so doma.

Na današnjih prireditvah ni več tega pomanjkanja. Otroški oder zadošča svoji minimali. Matere prispevajo k pouku; zato Miklavževanja, Materinski dnevi in deklamacije na kulturnih urah pričajo o pozornosti staršev, ki se upirajo opustitvi slovenščine: ni dovolj, če samo v svoji notranjosti čutimo slovenstvo!

Navadno se popuščanje pričenja pri starših, ne pri otrokih. Zato delujejo kulturne ure na odrasle, kot logično nadaljevanje njihove etnične izobrazbe. Pri starših deluje še ponos na lastno omiko, ki prehaja na mladino le pologoma, iz vsakodnevnih domačih pogovorov. Domovi so torej primarni "zavodi", ki niso v ZDA nikdar za to kakorkoli prizadeti. Multikulturalnost v demokraciji zmaguje nad kulturnim enoumjem; mestoma tudi vzbuja ugled.

Zato je Kulturnim uram bil namen navajati rojake k branju razpoložljivega tiska in ga razlagati v lepi maternščini svojim ljudem, da bi pridobili na času in čim manj bili prikrajšani v razvoju. To je ena od primarnih nalog.

Ker je nedavno zgrajen temu namenjeni Slovenski dom v Lemontu, so se odprle perspektive za tako učinkovito in obenem najcenejšo pot do dopolnilne, splošno koristne izobrazbe v prid boljšemu življenjskemu standardu. Ta smela domnevava se je že izkazala vsaj na področju preventive. Zato podprimo svoje skupno domovje in bomo srkali med, ki nam ga čebele znašajo od vseh strani; danes so to gostje, a jutri ga pripravimo sami iz svojih lastnih čebeljnikov.

Štefanovi privrženci niso zapravljali časa, niti čuta za vzgojne potrebe našega rodu, ki snuje in se razvija na vsekakor prijaznih in rogovitnih tujih tleh, čedalje bolj domačih...

Chicago, Illinois

Priporočajte Ameriško Domovino prijateljem!

+ RUDOLF SMERSU

Rudolf Smersu je bil eden izmed že redkih javnih delavcev in narodnih voditeljev izpred druge svetovne vojne, ki je imel zadoščenje, da je dočakal to, za kar je vse življenje delal: za svobodno in samostojno Slovenijo.

Buenos Aires, Ar. – Rudolf Smersu se je rodil 19. oktobra 1905 v Ljubljani. Došteiral je na pravni fakulteti in tudi diplomiral. Prvo službeno mesto je nastopil na otoku Rabu v Dalmaciji kot politično-upravni uradnik. L. 1931 se je poročil z Josipino Klančar; rodili so se jima štirje otroci: Miha, Jurij, Marjeta in Alenka.

Njegovo javno delovanje je tako obsežno in raznoliko, da ga je potrebno razčleniti na razna obdobja in področja.

V času pred drugo svetovno vojno je deloval v mladinskih katoliških organizacijah, najprej v dijaških (Razor, Slovenska dijaška zveza, Marijanska kongregacija pri jezuitih in drugih), nato v akademskem Orlu in Zarji. Kot odličen telovadec in telovadni učitelj je prepotoval vso Slovenijo. Kasneje je posvečal veliko dela organizaciji mladine in predaval na številnih političnih sestankih in tečajih. Sodeloval je v Slovenski katoliški akciji in bil odbornik v prvem Narodnem odboru KA.

Sindikalno delo ga je vedno zanimalo. Leta 1931 je postal pravni referent okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Ko se je Jugoslovanska strokovna zveza začela vedno bolj naslanjati na komunistično partijo, je bil med ustanovitelji nove Zveze združenih delavcev, ki jo je postavil na trdne katoliške temelje in v njej vodil odločno borbbo proti komunizmu.

V politiki je postal viden leta 1933, ko je v času diktature kralja Aleksandra postal član štirinajstorce, ki je v ilegalu vodila Slovensko ljudsko stranko (SLS). Zasedal je razna mesta v strankarski strukturi, dokler ni bil leta 1938 izvoljen za poslanca za ljubljansko okolico. V beograjskem parlamentu se je ukvarjal zlasti z delavsko zakonodajo in njihovimi pravicami.

Tako po napadu Nemčije na Kraljevino Jugoslavijo, na med vojno in okupacijo je

bil določen, da postane voditelj Slovenske zaveze, ilegalne organizacije SLS, ki se je pripravljala na oboren odpor. To mesto je zasedal do leta 1943, ko ga je nadomestil major Marko Bitenc.

Sodeloval je pri ustanovitvi vaških straž ter Slovenske legije. Dne 3. maja 1945 se je na Taboru v Ljubljani udeležil seje slovenskega parlamenta, na katerem je bila oklicana narodna država v okviru federalne Jugoslavije.

Po koncu vojne in po zmagi komunistične revolucije se je najprej umaknil na Koroško, potem pa v Italijo, kjer ga najdemo v taboriščih Monigo, Servigliano, Senigallia in Barletta. V zadnjih dveh je bil tudi predsednik taboriščnega odbora. Pred petdesetimi leti je z vso družino emigriral v Argentino, kjer si je kruh služil najprej kot tovarniški delavec, nato pa kot uradnik ministrstva za javna dela in ministrstva za pravosodje vse do upokojitve.

Njegovo delo v Argentini

Če je njegovo delo v Sloveniji deloval na raznih poljih, se je v Argentini njegov delokrog še bolj razširil.

V prvih letih se je posvečal organizacijskim problemom, največ skrbi pa posvetil Družabni pravdi, ki je v prvih letih družila strokovno katoliško delavstvo v emigraciji, izdajala istoimenski list in razne strokovne knjige ter pripravljala Socijalne dneve.

Veliko let je bil odbornik Društva Slovencev, predhodnika današnjega društva Zedinjena Slovenija. Veliko je predaval po raznih društvenih, Domovih in mladinskih sestankih. Ko so se po Velikem Buenos Airesu začeli ustanavljati naši skupni Domovi, je seveda takoj sodeloval pri organizaciji Slovenskega doma v San Martinu. V tem okraju je tudi poiskal dom za svojo družino.

Politično delo je tudi nadaljeval. V SLS je ves čas

sodeloval, bil član načelstva. Zaradi poznanja strankarskega dela in dobre zveze z ostalimi demokratskimi strankami je po smrti predsednika Narodnega odbora za Slovenijo Miloša Stareta bil imenovan za njegovega naslednika. Delo je opravljalo z vsem trudem in uspehom vse dotej, ko je Slovenija postala samostojna in svobodna in je v njej spet zavladala demokracija. Takrat se je Slovenski narodni odbor, ki je predstavljal na volišču izvoljeno vodstvo, razpustil in vrnil ljudski mandat slovenskemu narodu, saj je ta spet lahko demokratično volil svoje predstavnike.

Svoje poglede na dogodke, ki so pretresali slovenski narod, tako v matični domovini kot med nami po svetu, je objavljalo v našem tedniku (tj. Svobodna Slovenija, op. ur. AD), v raznih Zbornikih Svobodne Slovenije, v Vestniku Društva slovenskih protikomunističnih borcev, Ameriški domovini in drugih listih v emigraciji. Njegovi jasni odgovori na anketo v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1966 so veren izraz zavzetosti za svobodo slovenskega naroda.

Več let je bil odbornik Počitniškega doma dr. Rudolfa Hanzeliča in tako otroci šolske kolonije kot drugi počitnikarji so ga kar nekaj sezona srečevali kot skrbnega administratorja doma v Doloresu.

To je le skromen naštenev neutrudnega dela v dolgih desetletjih. Društvo Zedinjena Slovenija mu je na praznovanju slovenske države leta 1995 izdalо priznanje za vse neumorno delo na tej strani Atlantika, kot skromen izraz hvaležnosti vseh, ki uživamo sadove njegovega dela.

Pod težo let se mu je zdravje krhalo. Svoja zadnja leta je preživel v Domu sv. Vincencija v Slovenski vasi, kjer je preteklega 27. junija odšel po zasluzeno plačilo.

Nepodpisano
Svobodna Slovenija, 9.7.1998

Prijatel's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

**CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!**

BITI ZDRAV IN ZDRAV OSTATI

Ledvični kamni

Kadar človeka pri najboljšem zdravju nenadoma napadejo močne bolečine v ledjih ter izzarevajo proti sečnemu mehurju in k spolnim organom, ima ledvične kamne. Tak napad hudih bolečin imenujemo ledvične kolike. Spremljajo jih pogosto mrazenje, vročina, bruhanje, bljuvanje, bledica.

Mnogo bolnikov ima ledvične kamne, ne da bi za to vedeli. Kamne začutimo šele takrat, ko se iz ledvic premaknejo v sečovod, se tam ukleščijo in ne morejo ne naprej ne nazaj. Ledvični kamni nastajajo v ledvicih, od koder potujejo po sečovodu v sečni mehur in se skozi sečnico izločijo iz telesa.

Vzrok nastanka ledvičnih kamnov še dandanes ni popolnoma pojasnjen.

Ta bolezen je pogostna in narašča po tridesetem letu starosti. Moški dva do štirikrat pogosteje zbolevajo kot ženske. Bolezen se ponavlja v 75%.

Ledvični kamni nastanejo zaradi kristalizirane snovi okoli trdih delcev, ki nastajajo pri vnetju v mokrilih.

Na nastanek ledvičnih kamnov vplivajo: dednost, bolezni ščitnice, obščitnice, prirojene nepravilnosti sečil, presnovne motnje, ponavljajoča se vnetja sečil.

Kadar so delci veliki kot droben pesek, govorimo o ledvičnem pesku. Pri ultrazvočni preiskavi sečil ga ne vidimo. Po sestavi ločimo kalcijeve, urične in cistinske ledvične kamne. Običajno najdemo kamne v obeh ledvicah. Kamni so lahko veliki kot grah ali pa znatno večji. Navadno so v ledvičnem mehu in potujejo v sečevod in sečni mehur. Kamen poškoduje pri potovanju sečevoda in mehurja, tako ranjena sluznica zakrvari in bolnik opazi kri v seču.

ZDRAVLJENJE

Ledvične kamne naj vedno zdravi zdravnik. Med napadi bolečin naj bolnik vzame zdravila proti bolečinam in naj si pripravi vročo kopel (previdnost, srčni bolniki!). Kopel mora trajati pol ure.

Večje kamne moremo odstraniti le s kirurškim posegom. Pri zdravljenju manjših ledvičnih kamnov se uporabljam posebne naprave za lomljenje ali drobljenje ledvičnih kamnov. Ta način zdravljenja imenujemo zunanje telesno drobljenje kamnov. Danes je to glavna metoda zdravljenja ledvičnih kamnov. Energija, ki je potrebna za drobljenje kamnov, prehaja iz instrumenta ter potuje skozi kožo in druga tkiva do kamna. Ta energija je vrsta zvočnega delovanja, ki povzroči rušenje kristalne strukture kamna in ta se začne drobiti.

Skrbeti moramo, da se ne prehladimo in se varujemo pred mrazom in utrujenostjo. Pomembni sta topla obleka in obutev. Bolniki naj redno uživajo korenčkov sok ali solato iz svežega korenja. Na dan je treba popiti dva in pol litra tekočine. Bolnik lahko sproži napad ledvičnih kamnov z močnimi telesnimi pretresi: tek po strmini, jahanje, vožnja z motorji itd. Izločene ledvične kamne ali pesek ujamemo in shranimo za ugotovitev kemične sestave kamnov. Zdravnik bo priporočal, katere hrane ali pijače naj se bolnik izogiba. Pri kamnih iz kalcijevega oksalata prepovemo špinaco, zmanjšamo količino mleka, priporočamo pa več stročnic in žitnih izdelkov.

Pri uratnih in cistinskih kamnih je temelj diete mješana hrana z 2,5 l tekočine na dan.

Dr. med.IRENA GRECS,
spec. spl. medicine in akupunkturistica
DRUŽINA, 14. junij 1998

Drive in – or Walk In

BRONKO'S
Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.

Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks – Milk – Ice – Snacks

Imported Slovenian Wines

Radenska Mineral Water –

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇌

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises – Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Misijonska srečanja in pomenki

1240. Finančno poročilo piknika MZA

Cleveland na Slovenski pristavi 12. julija 1998.

Iz piknika danes podajam finančno poročilo. Predno pa napišem veliko imen in številk, je prav, da omenim, da je med nami par, ki leto za letom nabira aluminijsaste kangle in izkupiček za vse to delo prinašata za misijone. Tako sta letos oba prva dobitka njuna zasluga. Hvala vama!

Vseh dohodkov na pikniku je \$15,168, izdatkov je \$1,082, tako, da je čistega \$14,086 bilo odneseno na banko.

Dohodki piknika, tj. samo piknika: hrana in pijača \$2505.50; pecivo \$454.50; rože \$178; ročna dela \$80; raffle tickets \$305; nabirka pri sv. maši \$190, kar je skupno \$3,713.

Izdatki piknika: kuhinja in pijača \$507; najemina za SP \$450; čiščenje Pristave \$100; pristavska izkaznica \$25, kar je skupno \$1,082.

Čistega od piknika samega je torej \$2,631.

Ostali dohodki ob prilikah piknika: srečolov \$1,000; darovi \$5,625; bogoslovská akcija \$3,450; za sv. maše \$1,200; za mesečnik Ognjišče \$180. Skupaj znese vse to \$11,455, od piknika zgoraj naštrevanih \$2,631, tako je vsega skupaj \$14,086.

Darovi na pikniku: Frančka Hočevar (za najbolj potrebne) \$100; Marija Marolt \$50; Rudi in Vika Kolarič \$400; Ivanka Kete (za s. Marjeto Mrhar) \$50; Frank in Tončka Urankar \$50; Pepca Tominc (za lačne otroke) \$70; Ivanka Košir \$40; Marija Cugelj \$20; Benjamin Košir \$5; Matilda Tavčar \$30; Ivan in Pavla Hauptman \$100, g. in ga. Albin Lipold \$200; Štefanija Vidmar \$20; Joe Stariha (v spomin na ženo Frances) \$30; Mary Kocjan \$10.

Dalje: Franc Rupnik (za zdravje žene) \$50; Miha in Kati Sršen (za Rev. Mavriča) \$100; Ivanka Kodrič \$15; Rev. Victor Tomc \$50; Frančka Merela \$50; Lovrenc in Ivanka Rozman \$500; Vida Jakomin \$20; Rev. Pavle Krajnik (za Rev. Jožeta Cukale) \$500; Mary Križman (za lačne otroke) \$50; Mary Vavpotič \$20; Vinko in Mary Vrhovnik \$100; Mari Celestina (Karmel-Sora) \$50, Loyola \$50, Rev. Lovro Tomazin \$50, za vse \$50) skupaj \$200.

Dalje: Olga Kalar (v spomin moža Ludvika) \$20; neimenovana \$200; neimenovana \$10; Fani Omahan (v zahvalo Mariji) \$20; Marija Žakelj (za najbolj potrebne) \$50; Tone in Anica Berkopec \$50; Barbie Berkopec \$10; Ivanka Povirk \$5; Anton Žakelj \$3; Tone in Martina Štepec \$20; Vid Slemc \$50; neimenovana \$5; Lojze in Angelka Hribar \$50; Mary Koren \$25; Vili in Rela Zadnikar \$100.

Dalje: Feliks in Helena Gaser \$100; Franc Šega \$20; neimenovana \$15; Frank in Jelka Kuhel \$50; France Kosem (za Rev. Peter Opeka) \$100, za Rev. Lovro Tomazin \$100, za vse \$100) skupaj \$300; Zofi Kosem (za ljubljansko semešnišče \$100, za Karmeličanke na Sori \$100, za vse \$500) skupaj \$700; dr. Milan Pavlovič \$25; neimenovana (za s. Kristino Knez) \$100; Rudi in Anica Knez \$100; Rudi Knez ml. \$100, Polde in Ivanka Pretnar (za Madagaskar \$50, za Zambijo \$50) skupaj \$100.

In še: Štefan Marolt \$100; Valentin in Helena Ribič \$50; neimenovana \$30; Frančka Androjna (za najbolj potrebne) \$20; neimenovani \$20; neimenovana (za Karmeličanke na Sori)

\$100; Anton in Marica Lavriša \$50; Nežka Tomc \$20; Viktor in Nežka Tominac (za vse \$100, za sestre Loyola \$50) skupaj \$150.

V skupnem znesku \$5,625 je darovalo 61 dobrotnikov.

Bogoslovská akcija: Daniča Šenk (za štiri leta) \$1,200; Anton in Marica Lavriša \$150; Frančka Hočevar \$400; Štefka Jarem (Janez Mrak) \$400; Zofi Kosem (Robert Rolih) \$300; Mary Ann Mlinar (za Janeza Žakelj in Simona Vendramin) \$1,000. Skupna vsota je \$3,450.

Za sv. maše: Rudi in Viki Kolarič (+ Janez Jelič) \$100; Tone in Martina Štepec (+ Frančiška Gazvoda) \$100; Mary in Donald Zimperman (+ Mary in + Joseph Štrancar ter + Anna in Edvard Zimperman) \$1,000. Skupna vsota je \$1,200.

Za Radio Ognjišče: Frančka Hočevar \$60; Mary Ann Mlinar \$60; Lojze Jarem \$60, kar je v skupnem znesku \$180.

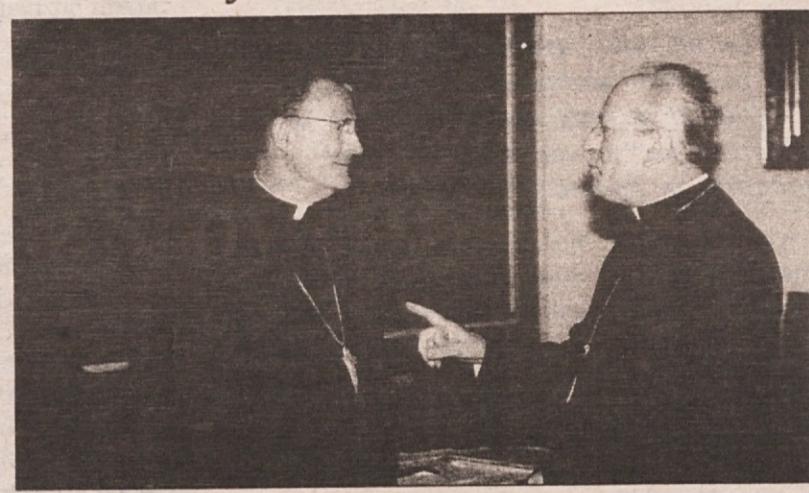
V imenu vseh, ki bodo deležni Vaše dobre, prav iskreni: Bog povrni! Naj Vas vse spremlja božji blagoslov, iskreno želi

Marica Lavriša
1004 Dillewood Road
Cleveland, OH 44119

BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Nadškof Curtiss obiskal Slovenijo

V Sloveniji se je od 15. do 21. junija mudil ameriški nadškof in metropolit Elden Francis Curtiss. Je slovenskega rodu, vodi pa nadškofijo Omaha in ameriški zvezni državi Nebraska. V Sloveniji je bil že večkrat, saj mu je pri nas zelo všeč. Rad obiskuje sorodnike, se srečuje s slovenskimi duhovniki, občuduje slovenske naravne lepote, se povzne na katerega od slovenskih vrhov. Tokrat je prišel, da bi spoznal novega ljubljanskega nadškofa - fotografija je s sprejema pri njem - poglobil stare prijateljske in sorodstvene vezi (nedavno mu je v Ameriki umrla mama Minka Čadež), pa tudi pustil kakšen dar za potrebe Cerkve na Slovenskem, do katere je zelo odprtih rok in srca. V Ljubljani je 18. junija po srečanju z nadškofom Roderotom obiskal pomožnega škofa Jožefa Kvasa, srečal pa se je tudi z apostolskim nuncijem nadškofom Edmondom Farhatom in nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem; poleg teh pa imel še vrsto drugih obiskov in srečanj. V pogovoru s škofom Kvassom je obudil spomin na svojega strica, nekdanjega mekinjskega župnika Viktorja Čadeža in druge, predvsem starejše slovenske duhovnike ter na nekdanje dogodke in srečanja v Sloveniji. O tem, kako doživlja našo deželo in za kaj si prizadeva v svoji nadškofiji, pa v prihodnji številki Družine.

J.P.

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Carmen, oče Stefanije in Franca, sedem bratov in sestra živi v Sloveniji, lastnik Mural Art Gallery na E. 64 St. in St. Clair Ave., znani umetnik in restavrator umetniških del, je pokojni sodeloval pri obnovi velike zavese v SND na St. Clairju, v cerkvi sv. Vida in v SND samem. Ena njegovih slik visi tudi v veleposlaništvu Slovenije v Washingtonu, D.C.

Pogreb je bil 20. julija v oskrbi Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. s sv. mašo v cerkvi sv. Vida.

Mary Kastelic

Umrla je Mary Kastelic, rojena Fabian, vdova po Franku, mati Roberta in Judith Geiger, 4-krat stara mati, 3-krat prastara mati, sestra Jennie Ribaric, Margaret Munley, Julie Fabian, Ray-a ter že pok. Sophie Papesh, Frances Dernyar in Tillie Kurtinaitis. Pogreb je danes, 23. julija, v oskrbi Fortunovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Sv. Družine na York Rd. in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Victor Petrovic

Dne 16. julija je umrl 82 let stari Victor Petrovic, vdovec po Mildred Arambasick, oče Patricije Matko in Victorja, 4-krat stari oče, 1-krat prastari oče, brat Mary Hocevar, Frances Mavko,

Johna Peters, Franka, Louis in Jenny. Pogreb je bil 20. julija s sv. mašo v cerkvi sv. Kristine in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Emily Jarc

Umrla je 79 let stara Emily Jarc, rojena Murgel, žena Arthurja st., mati Arthurja ml. in že pok. Roberta, sestra Vere, Caroline Fink, Lillian Ciancibelli ter že pok. Johna, Emila, Stephanie Miller in Emme Jeric, 2-krat stara mati. Pogreb bo jutri, v petek, v oskrbi Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave., dop. ob 9.30, v cerkev sv. Vida ob 10., od tam pa na pokopališče Vernih duš. Ure kropicenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 6. do 8.

Eileen L. Logar

Dne 30. junija je umrla 79 let stara Eileen L. Logar iz Loraina, žena Josepha, mati Leonarda, Williama, Virginie Dorenkott, Ann Sheller in Mary England, 18-krat stara mati, 5-krat prastara mati, žalujejo tudi dve sestri, članica Oltarnega društva sv. Cirila in Metoda in tudi Ženske lige pri fari. Pogreb je bil 3. julija s sv. mašo v cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Frances Ošaben

Dne 3. julija je v Pleasant View Health Care center v Barbertonu umrla 100 let stara Frances Ošaben, rojena 23. feb. 1898 na Blokah, Slovenija, od koder je v ZDA prišla 1. 1922 ter živila v Barbertonu več kot 70 let, vdova po l. 1973 ur mrlem možu Antonu, 2-krateta, zaposlena 25 let pri Diamond Match Co., svoje upokojitve l. 1960, članica društva Majnik 28 ADZ, sv. Jožefa ŠKSKJ ter faranka župnije Sv. Srca.

FURNACES - BOILERS
AIR CONDITIONERS - HEAT PUMPS
GEO-THERMAL SYSTEMS
RADIANT FLOOR HEATING
AIR CLEANERS • HUMIDIFIERS

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard

Residential - Commercial

944-9444

30170 Lakeland Blvd.

CARE
HEAT AND COOL PUMP CONTRACTORS

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR